

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL
NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

NR.1 KR.3.-

NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND STIFTET

Kva tyder det at »Hva må gjøres?» er avisa til Norges Kommunistiske Studentforbund? Kva inneber sjølve namnet »Hva må gjøres»? Kva saker

vil avisa ta opp i dei næraste nummer? Kor ofte kjem avisa? Kven rettar ho seg til? For å få svar på desse spørsmåla har vi snakka med ei i redaksjonen.

AVISA – EIN REISKAP I STUDENTKAMPEN

– Kva slags avis er »Hva må gjøres?»?

– Det viktigaste er sjølvsagt at ho er *kommunistisk* – at ho har marxismen-leninismen- Mao Tsetungs tenkning som rettesnor, at ho er Norges Kommunistiske Studentforbund si avis og gjev uttrykk for NKS sin allmenne politikk. Vidare er avisa for *studentar*, og vil fylgje NKS si strategiske målsetting – å vinne fleirtalet av studentane for den sosialistiske revolusjonen. For det tredje er avisa *landsomfattande* – ho kjem ut på alle dei høgre lærestadene i landet. Avisa er soleis den fyrste avisa i sitt slag og markerer eit langt steg framover både for den kommunistiske og den progressive rørsle blant studentane.

– Meir konkret, kva vil ho ta opp?

– Vi veit at staten aktivt freistar å sette skilde læreslag opp mot kvar-

andre. Eit døme er forsøk på å sette Distrikthøgskolane opp mot Universiteta i spørsmålet om kompetanse, vi har usemje mellom sosialskolane og DH om sosionomutdanninga, mellom Universiteta og lærarskolane om lærarutdanninga osv. Dette er ein medviten politikk frå staten si side. Studentar ved alle høgre lærestader må stå samla kring ein sams politikk for å slå attende ein slik splitt og hersk taktikk. Her kjem avisa inn som ein samnemnar av di ho når ut til alle skoleslag. Dette er berre eit døme på kor naudsynt det er med ei landsomfattande kommunistisk avis. Vi kunne nemne mange andre døme: kvinnekampen, fagkritikken, studenthetsen osv.

– Kor ofte kjem avisa ut?

– Vi satsar på å gje ho ut jamnleg – ho vil ikkje vere noko dagsavis og dette sett klårt sine avgrensingar for kva slag

emner ho kan og vil ta opp. Men det at vi legg hovudvekta på analysar som kan utvikle ein slagkraftig front tyder sjølsagt ikkje at vi ikkje tar opp anna stoff. Kampar på ein stad kan gje viktige røynsler for studentar på andre stader, sjølv om dei ikkje nett da er opptekne av den eine saka. Dei høgre lærestader har i høg grad sams problem. Avisa kan vere ein formidlar av studentkampar for å drive kampen mot ein sams fiende på eit høgare nivå.

– Vert det berre det vi kallar interessekamp?

– Langt i frå. Sjå berre på dette nummeret. Eit intervju om prisar og næringsinnhald i kantinematen, artikkel om militærapparatet, intervju med Vømmøl, om lønnsoppgjeret osv. Vi kan seie så mykje om dei nummer som kjem at dei vil ta opp intervju, reportasjar og analyser kring den ideologiske og politiske usemja på venstresida, den progressive studentrørsle sin historie, om kvinnekampen, idretten, faga, dagleglivet på ymse felt, folkeleg kultur, omtale av filmar, bøker og mykje meir.

– Kvifor namnet »Hva må gjøres?»

– Hovudsakleg av to grunnar. For det fyrste er namnet henta frå Lenin si bok frå 1902 der han avgrensar seg skarpt frå dei reformistiske og revisjonistiske avtarar av den revolusjonære marxismen. Namnet knytter oss difor til den *leninistiske* tradisjonen i den nasjonale og internasjonale arbeidarrørsle. For det andre legg sjølve orda kva må gjerast vekt på at det er berre ved å gjere noko i *praksis* at den revolusjonære rørsle kan vinne røynsler for å seire i den sosialistiske revolusjonen. Det er ikkje ved å teoretisere og samle bokleg støv på hjerne-cellane at ein vann fram, men som Stalin seier: »Teorien vert utan meining om den ikkje vert knytta saman med revolusjonær praksis – liksom praksis famlar i myrkret om vegen ikkje vert opplyst av den revolusjonære teorien».

– Ja, kva må gjerast?

– For at avisa verkeleg skal bli eit tenleg reidskap i klassekampen lyt ho brukast aktivt. Vi oppmodar difor alle til å ta del i utforminga av avisa. Det kan ein gjere på mange vis. Til dømes ved å skrive innlegg, kritisere avisa, lage reportasjar av ulik storleik, fortelle om små episodar og større hendingar, sende inn dikt eller noveller – kort sagt, avisa er open for alle studentar som vil ta del i utviklinga av den kommunistiske og progressive rørsle i Norge.

NAZI-YNGEL

Torsdag 21. februar slo NUF til med stand på Blindern. Tidligere advarsler om at dette ikke ville bli tolerert viste seg bortkastet. Nok en advarsel og beskjed fra Universitetsvakten om umiddelbart å fjerne seg ble ikke fulgt – en mann nektet å fjerne seg. Ingen vei utenom – en rasende studentmasse kastet nazisten rett ut – slikt ville ikke tolereres.

Bildene viser to av NUFerne. Til høyre han som måtte kastes ut – og som lovet oss at det ikke skulle bli siste gang vi hørte om denne episoden(?) Nazisten til venstre plukket vi ut av tilskuerne til opptrinnet. Han hadde trukket seg fra standen ved første advarsel og satt musestille i kantina da det hele skjedde. Da bildet av han ble tatt uttalte han i rike ordelag hva som burde gjøres med tilhengerne av Narve Trædal-aksjonen; »Alle som støtter Trædal skulle skjæres strupen over på» – Metoden er kjent for

de som opplevde siste krig. Skal vi også være nødt til å oppleve Nazi-metodene for vi skjønner at ondet må tas ved roten og fjernes nå med en gang?

Demokratiske spilleregler snakker enkelte om – vi burde la de sitte i fred og isolere dem. – Svina skulle få lov til å sitte å spre sine rasistiske skrifter om Rasehygiene og »White power» rett foran øynene på alle Blinderns fremmedarbeidere. Svaret er klart nei, det kan ikke tolereres at Nazister har stand på Blindern. La oss kaste dem ut – hver gang!

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

Ansvarleg: Bernt Holtmark

Førebels adresse: Hva må gjøres,
c/o Rød Ungdom
Boks 610 Sentrum, OSLO 1

ARBEIDERKLASSEN

»ENHET STUDENTER—ARBEIDERE!» var en parole vi marxist-leninister tok opp i slutten av 60-åra. Vi slo fast at studentene måtte forene seg med resten av folket, og stille seg under arbeiderklassens ledelse. Og vi slo fast at kommunister måtte gå i spissen for studentbevegelsen for at dette skulle være mulig.

Spørsmålet om studentbevegelsens ledelse er viktig, — særlig fordi studentene er ei gruppe med i hovedsak småborgerlige trekk. Lenin har pekt en rekke ganger på hvordan småborgerskapet alltid vakler mellom rabiatt og virkelighetsfjern revolusjonisme og vankelmødig, defaitistisk motløshet. I samsvar med dette deler den småborgerlige politikken blant studentene seg i en høyre- og en »venstre»-type. Begge disse retningene prøver å besvare spørsmålet om forholdet mellom arbeiderklassen og studentbevegelsen.

Marcuse løste saka greit med å si at arbeiderklassen var borgerliggjort og reaksjonær, og at studentene var eneste revolusjonære krafta. Dagens »venstre»-opportunistiske frasemakere i KAG og KUL etc. er mer subtile: de sier at arbeiderklassen er revolusjonær, men at de intellektuelle og studentene først må »formidle» sosialismen til dem. Ingen av delene stemmer.

Høyreopportunistene i dagens SV mener at arbeiderklassens ledende rolle sikres ved å stille SVs faglige utvalg i spissen for studentkampen. Studentene skal ikke aksjonere sjølstendig for sine krav — det kan »slite» ut arbeiderklassens kamp-

våpen. Fagbevegelsen skal settes i ledelsen for studentkampen, og intet kan skje uten dem.

Begge deler er feilaktige løsninger av spørsmålet om studentbevegelsens forhold til arbeiderklassen. Norges Kommunistiske Studentforbund er stiftet bl.a. for å løse dette spørsmålet riktig. Vår politikk er:

- 1) Arbeiderklassens ledelse av studentene sikres først og fremst ved at arbeiderklassens politikk og ideologi stilles i ledelsen for studentbevegelsen. NKS, som står under ledelsen av det kommunistiske partiet i Norge, AKP(m-l), er best skikket til å løse denne oppgaven.
- 2) Studentene kan og bør kjempe for egne krav. De bør støtte arbeiderklassen og lære av den, f.eks. i Holmenkolbane-streiken. De bør støtte alle folkelige kamper. De bør aksjonere sammen med arbeiderklassen når mulig — jfr. momsens, 1. mai etc. Den småborgerlige opportunistiske linja i studentbevegelsen går i siste omgang enten ut på å stille studentene i motstrid til folket, eller å kreve at studentene skal nedlegge kampen. Begge deler betyr døden for studentbevegelsen som progressiv kraft.

SV: kva slag parti?

SV diskuterer partiet for tida.

»Når vi skal diskutere hva slags parti vi ønsker, er det grunnleggende spørsmålet hva vi ser som formålet med et parti ikke til å komme forbi.»

»Vi trenger et parti for å kunne definere sosialismen.... Etterhvert som vi klarer å utarbeide et mer virkelighetsnært og detaljerikt bilde av den samfunnsformen vi ønsker å realisere, må vi bruke partiet til å presentere dette bilde for så mange som mulig.»

»Skal vi kunne utdype sosialismens innhold, da trenger vi framfor alt en fri indre meningsbrytning.»

Kva slag parti kan vi så rekne med kjem ut av dette? I og med ein ikkje kjem forbi problemet med føremålet for partiet, lat oss ikkje seie noko for sikkert; ein samling enkeltindivid som meiningsbryt seg fram til ei eiga definering av sosialismen. Må vi spørre: Skal det teoretiske grunnlaget for partiet vere Marx eller Tranmæl?

I alle høve: vi ventar spent på presentasjonen.

(Underveis, SV på Universitetet i Oslo)

DNA endelig avslørt?

Om ikkje kysse og klemme-linja i 1. maiarbeidet i Oslo Samorg. forte fram frå SV si side, har dei i alle høve oppnådd noko.

»Vårt arbeid har bidratt til å isolere DNA/LO-ledelsen, ved at de har forkastet krav som ikke bare var SVs men også store deler av fagorganisasjonens.»

At dei likevel lei nederlag i Oslo Samorg. er tydeleg eit framskritt.

»Vi har gjennom dette fått heilt konkrete argumenter for å vise at Arbeiderpartiet motarbeider de fagorganiserte.»

Ypperleg — men hadde ikkje SV det for?

(Universitas nr. 2)

TRÆDAL

Kravet »Stans prosessen mot Narve Trædal» samla brei og manifest støtte frå studentane. Men likevel — om nokon skulle tvile på reaksjonen sine lydige vener, Den Konservative Studenterforening — her kjem dei (ved nestformann): »Vi synes det er helt

rimelig at Narve Trædal stilles for retten. Han har jo gjort seg skyldig i et klart tjenestebrydd. Han burde heller gått til ombudsmannen. Jeg benyttet denne fremgangsmåten med hell i flere saker da jeg var i det militære.»

Rart vi ikkje har høyrd noko om militærovingane mot folket for?

(Universitas nr. 2)

Staten ønsker reaksjonære akademikere

VIL DE LYKKES ?

Statens hovedmål med utdanninga er å produsere arbeidskraft som er i samsvar med produksjonsforholda og produktivkreftenes utviklingstrinn. I Norge i dag, under monopolkapitalens diktatur, betyr dette produksjon av akademisk arbeidskraft som både faglig og politisk er tilpassa monopolkapitalens behov. Hvilke behov det er kommer vi tilbake til.

Men siden utdanningssektoren er en stor og viktig del av samfunnsøkonomien, bruker staten bevisst politikken på dette området til å fremme sin politikk på andre felter. I Norge i dag betyr dette bl.a. at staten ønsker at utbygginga av utdanningssektoren skal tjene strukturrasjonaliseringa. I Stortingsmelding 66 (ST 66) »Om den videre utbygging og organisering av den høgre utdanning» heter det på s. 13: »Komiteen har basert sitt arbeid på den utvikling som har funnet sted i løpet av de siste generasjoner, og den økonomiske struktur i Norge. Komiteen har videre lagt stor vekt på de utviklingstendenser som gjør seg gjeldende for næringslivet, for yrkesfordelingen og for bosettingen. Disse aktuelle tendenser gir et perspektiv mot det samfunn utdanningsvesenet skal virke for i kommende årtider.»

HVA SLAGS KONSEKVENSER FÅR NORDSJØOLJA?

Et meget viktig moment i Norsk økonomi i dag og i tida framover er oljefunnene i Nordsjøen. Den norske monopolkapitalen i intimt samarbeid med staten, investerer i stor stil i oljesektoren. Hittil er det sprøytet inn over 14 milliarder. Samtidig planlegges det investeringer på flere milliarder årlig i det nærmeste 10-året. Disse milliardene kan bare skaffes til veie gjennom økt utbytting av norske arbeidsfolk. Statens rolle som støttespiller for storkapitalen er her tydeligere enn noen gang tidligere.

I »uproduktive» sektorer (dvs. sektorer som ikke gir umiddelbar profitt) som kulturinstitusjoner (teater, biblioteker

osv.), Helse- og sosialvenet og viktigst Utdanningssektoren blir statens bevilgninger drastisk redusert. Dette er nedskjæringer som i stor grad rammer vanlige folk, for at den norske monopolkapitalen skal være med i oljekonkurransen med de utenlandske monopolene. Det er i denne sammenheng vi må se bl.a. statens direktiver om ytterligere nedskjæringer av universitetsbudsjettene. Staten begrunner dette med krise og offentlig knapphet samtidig som milliardene ruller i mer profitable sektorer.

Oljeinvesteringene vil aksellerere den beinhardte strukturrasjonaliseringa av næringslivet vi har sett de siste åra. Dette vil også få stor betydning for utdanningssektoren. Behovet for stadig mer spesialisert arbeidskraft vil øke. Det

er på denne bakgrunn vi må se statens ønske om 80 000 plasser i postgymnasial utdanning i 1985. Det er en øking på 60% i forhold til i dag.

HVILKEN TYPE AKADEMISK ARBEIDSKRAFT ØNSKER STATEN OG HVORDAN FORSØKES DETTE OPPNÅDD?

Prisen.

Monopolenes behov for en sterk ekspansjon innen høgre utdanning stiller staten overfor en rekke problemer. Det største er uten tvil *prisen*, dvs. de totale kostnader i utdanningssektoren. Skattepresset på vanlige folk er allerede så sterkt at det vekker reaksjoner, og staten vil sjølsagt ikke beskatte kapitalen hardere. Den eneste løsninga blir å presse ned kostnadene ved en *rasjonalisering* i utdanningssektoren. I dag er dette statens viktigste og mest presserende oppgave.

Prisen kan reduseres på to måter:

- a) Direkte reduksjoner i bevilgningene. I praksis betyr dette øking av forholds-tallet lærer/student, stans i utbygging og forverring av arbeidsforholda på andre måter. Dette har vært en viktig del av statens politikk overfor den høgre utdanninga de siste åra.
- b) Ved å redusere den tida arbeidskrafta holdes borte fra produksjonen. Dette betyr tidsrammer, mindre muligheter til faglig fordypelse og annen aktivitet i studietida osv. På lang sikt er dette den viktigste sparemetoden, og den er det viktigste elementet i statens planer for utdanninga slik de kommer til uttrykk i en rekke Stortings-meldinger o.l.

Konklusjonen må bli at *det viktigste* for staten i dag er å redusere kostnadene ved å produsere høyt utdanna arbeidskraft. Ut fra dette må vi også vurdere tiltak om en stadig sterkere sentralisering av utdanningstilbuda, og forverringa av de utdanningsøkendes sosiale forhold (lån/stipend, husleier, kantinepriser osv.).

Arbeidskraftas faglige innhold.

Vi var tidligere inne på at arbeidskrafta må fylle det behovet produksjonsforholda krever. Konkret betyr dette at staten ønsker å møte de krava en stadig raskere utvikling av produksjonsutstyret stiller. Den løsninga staten ønsker kan beskrives som en relativt grundig grunnutdanning, kort yrkesretta

»spesialisering» og gode muligheter for etterutdanning og omskolering. Et fåtall vil få muligheter til ytteligere spesialisering (forskerutdanning), men i langt sterkere grad enn i dag direkte tilpassa næringslivets behov. Et av de viktigste ankepunktene er nettopp at de i dag produserer mye »overkvalifisert» arbeidskraft sett fra monopolkapitalens synsvinkel. Særlig gjelder dette lærerne. I det angrepet som staten har retta mot oss gjennom Lærerutdanningslova, står spørsmålet om å endre det faglige innholdet i arbeidskrafta sentralt. Oljefunna i Nordsjøen, og arbeidet med å pløye en stor oljesektor inn i norsk økonomi, vil skjerpe dette behovet ytterligere og nødvendiggjøre nye angrep.

Det nyoppretta oljegeologiske institutt i Bergen har fått rommelige bevilgninger samtidig med generelle innsparingsdirektiver ellers.

Arbeidskraftas politiske innhold.

Akademisk utdanna arbeidskraft fyller viktige plasser i statsapparatet, og for monopolkapitalen er spørsmålet om hvilken side i klassekampen studentene stiller seg på, langt fra uvesentlig. Den stadige radikaliseringa av ungdom under utdanning de siste åra, har gått langt fra upåaktet hen. I dag er dette et viktig, men tross alt et underordna spørsmål for staten. På lengre sikt må vi imidlertid være på vakt mot drastiske angrep mot de utdanningssøkendes

demokratiske rettigheter. Et kanskje viktig element i dette er at det for kort tid sida ble nedsatt en komite som skal gjennomgå de disiplinærreglene som gjelder ved universitetene. Viktig er det også at staten på dette området får en del »gratis» ved at angrep som i hovedsak skal tjene andre hensikter, f.eks. rasjonalisering, også gir oss mindre muligheter til politisk aktivitet i studietida. Statens har et sterkt ønske om å produsere flest mulig reaksjonære klas-

sekjempere, og bruker både borgerlig indoktrinering gjennom faga og andre metoder for å oppnå dette.

Statens tre viktigste langsiktige mål med utdanninga blir altså:

1. Flest mulig til lavest mulig pris.
2. Arbeidskraft tilpassa monopolkapitalens behov.
3. Så mange reaksjonære klassekjempere som mulig.

Statens taktikk og vårt svar

Vi har vært inne på en del av de viktigste måla for statens utdanningspolitikk. La oss nå se litt nærmere på den taktikk staten benytter seg av for å nå disse måla. For å forstå en del av de viktigste elementene i denne taktikken, må vi først se noen år tilbake.

Ottosen-komiteen var det første rasjonaliseringsangrepet, men etter innbitt motstand fra alle grupper ved universitetene ble angrepet slått tilbake. (Distriktshøgskolene, hjørnesteiner i Ottosen-opplegget ble likevel bygd, samtidig som vektall ble innført noen steder.)

Staten mangla den *politiske kontrollen* som var nødvendig for å knuse motstanden. Dette var en av de erfaringene som har betydd mest for at staten i dag legger avgjørende vekt på innføring av *politiske styringsorganer* i alle skoleslag. Full politisk kontroll er en forutsetning for at statens langsiktige målsettinger kan innfris. Stikkord på dette området er »folkevalgte» råd, statlig fordelingssentral osv.

En grundig analyse av statens taktikk vanskeliggjøres ved at den er uhyre mangesidig, og mye viktig arbeid gjenstår på dette området. Tre tiltak, som alle inneholder elementer av »*splitt og hersk*», bør allikevel nevnes spesielt, fordi de uten tvil er viktige deler av statens taktikk i dag, og fordi de stiller konkrete krav til oss i interessekampen:

- a) »Vietnamisering» innafor de ulike skoleslaga, dvs. at staten gjennom budsjettpolitikken og på andre måter forsøker å sette de ulike gruppene ved utdanningsinstitusjonene opp mot hverandre.
- b) Ei bevisst linje for å sette elever ved ulike skoleslag opp mot hverandre, særlig på saker som faglig kompetanse. Denne taktikken har gitt en del resultater særlig i forholdet mellom sunversitetene og distriktshøgskolene.
- c) Generell studenthets for å isolere ungdom under utdanning fra andre grupper i folket og stille dem opp mot oss. Her står myten om den privilegerte student som ikke har rett til å kjempe for egne krav sentralt. På dette området har staten oppnådd

ganske mye. Ja, selv langt ute på venstresida har disse ideene etter hvert fått en viss grobunn. Hvordan vi kan møte disse angrepa tar vi opp i neste avsnitt.

HVORDAN SKAL VI MØTE MØTE STATENS ANGREP?

Denne artikkelen er primært ment som et utgangspunkt for en ny diskusjon om statens utdanningspolitikk. Til slutt er det nødvendig å ta opp en del viktige elements i den taktikken ungdommen under utdanning må legge opp til for å møte denne politikken. Erfaringene fra tidligere aksjoner, kanskje særlig fra lånekasse-kampen våren 1970, gir oss mye viktig materiale og sier en del om viktige politiske spørsmål som vil stå sentralt.

Et nødvendig utgangspunkt er at fronten mot statens utdanningspolitikk må ta utgangspunkt i hovedmotsigelsen på universiteter og høyskoler. Vi marxist-leninister har alltid hevdet at denne går mellom staten og monopolkapitalen på den ene sida, og det store flertallet av studenter, lærere og andre ansatte på den andre. Interessekampen må bygges på denne hovedmotsigelsen, og ikke på andre, og i denne sammenheng underordna skiller.

(Over til side 19)

Med Vømmöl og bygderock mot a/s Plastcomfort

Vømmöl Spelmannslag har på mange måter styrket og bidratt til fornyelse på den progressive musikk fronten. Både den musikalske stilen som nærmest må karakteriseres som en kryssing av folke-musikk og mer ordinær vise-rock stil og den politiske rammen med beretninger fra lokalsamfunnet Vømmöldalen og vekstsenteret Porselenstrand har vakt stor begeistring både blant folk som har sett de på scenen og de som har hørt de i radioens program Nattata. En prat med Spelemannslaget og en nærmere kikk på reportoaret bekrefter vår mistanke om at disse karene har en meget bevisst politisk hensikt med musikken sin.

— Kan vi få en skikkelig forklaring på Porselenstrand, Vømmöldalen og alle de andre tingene som stadig går igjen i visene deres?

— Vømmöldalen er et lite bygdesamfunn og er en tradisjonelt driftig bygd med rike kulturtradisjoner som er i ferd med å bli avfolket. Primærnæringa har store vanskeligheter og folk blir nødt til å dra til Porselensstrand noen mil unna for å få seg jobb. Porselenstrand er et såkalt vekstsenter hvor kapitalkreftene har satset stort. En rekke bedrifter med A/S Plastcomfort i spissen har etablert seg og bidratt til store sosiale forandringer. Det fra før så fredelige Porselenstrand er plutselig blitt et sted hvor bolignød, arbeidskamper, Rotary, stress, narkotika, Unge Høyre, forurensing og annen styggedom får utfolde seg. Kort sagt vi skildrer miljøer som dukker opp i konflikten mellom utkantstrøk og pressområder utallige steder i Norge, Vømmöldalen er bare et eksemplifisert tilfelle.

— Og dette er da rammen for hele deres reportoar?

— Akkurat. Visene våre skildrer da de mange problemene som oppstår når strukturrasjonaliseringa får utfolde seg. Det kan for eksempel være Vømmöldalens kamp for å bevare det som er igjen av den folkelige kulturen eller kanskje ungdommen i Porselenstrands kamp for å lage et alternativ til den kommersialiserte pop-kulturen. Det kan også være mer markert klassekamp som kommer til uttrykk ved konflikter på A/S Plastcomfort eller en beskrivelse av borgerskapets »søte» liv slik den kommer til uttrykk i »Tango kapital».

— Hva er de største vanskelighetene ved å bygge opp et slikt forholdsvis originalt reportoar?

— Vi har litt problemer med å få det politiske budskapet klart fram, vi ønsker å avgrense oss fra populismen og det tror jeg bare vi delvis har klart. Reportoaret vårt har dessuten en del svakheter, vi har blant annet ennå ikke noen vise som skildrer kvinnens kamp. Vi har sikkert også andre svakheter, vi har ikke spilt sammen lengre enn siden oktober i fjor så vi trenger absolutt korrekter, og vi setter pris på konstruktiv kritikk fra folk som hører på oss.

— Har dere noen andre målsetninger med musikken enn å få fram det politiske innholdet?

— På det musikalske planet forsøker vi å avgrense oss både fra den blankpolerte pop-musikken og fin-kulturen. Vi vil bygge på den folkelige kulturen med tradisjoner fra gamle folkeviser og gammaldans som pols ol.

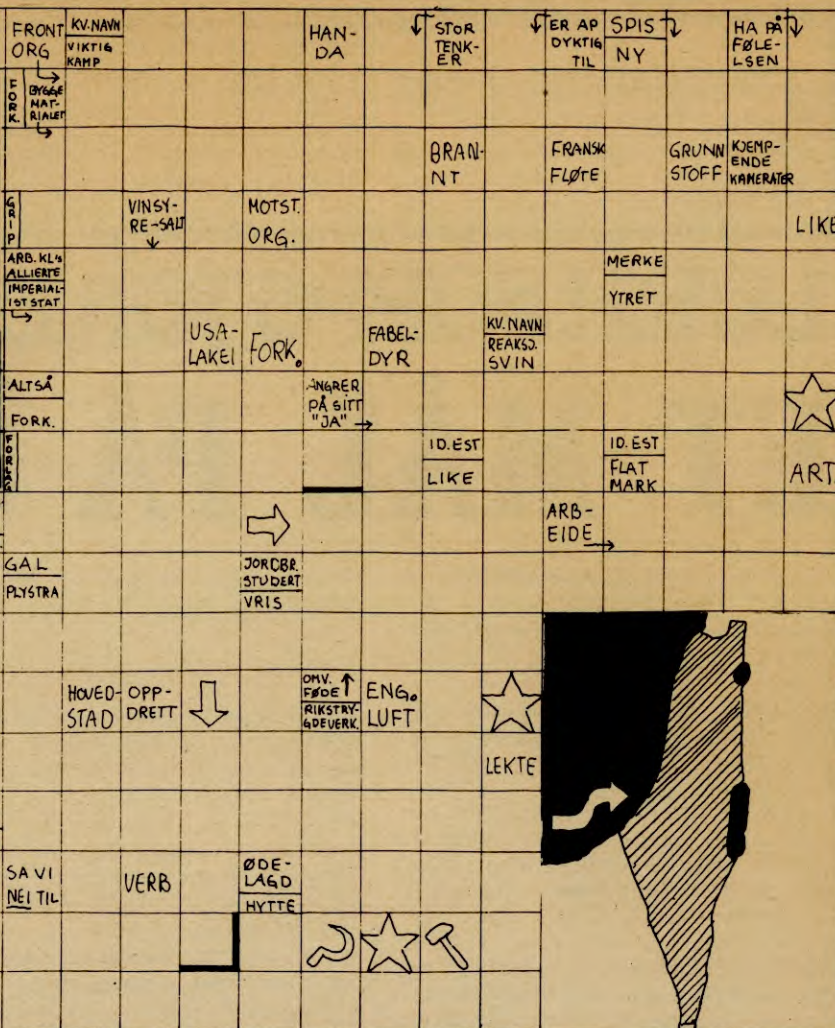
Festlivet i Porselensstrand arter seg nokså forskjellig fra festlivet i Vømmöldalen, særlig i mere sofistikerte kretser. Det er ein rotaryklubb i Porselenstrand, og her er det svært svært populært med tango . . .

TANGO KAPITAL.

- 1) Restaurant Karrusel
ligger i Deutsee gate
Her spilles Tango hver kveld
så alle gjester ligger flate
- 2) Hit kommer menn med sjarm
og menn med sjekk og stil
hit kommer damer med barm
og damer med sex-appeal
- 3) Først så fråtser man seg i menyen
og hilser på bekjente på byen
og prater porseløst over bordet
om de prselistigstige ting som
kan more
- 4) Så spilles Tango Kapital
og alle glir ut i dansen
og danser Tango Optimal
se banksjef Bo og frk. Hansen
- 5) De danser Tango Profit
med lange seige skritt
De danser Tango Korsett
og teller tung-lett-lett
- 6) Og i pausen glir man ut i baren
hvor herren ler og tenner sigaren
mens damen porselerer sin sminke
og man serveres to iskolde drinke
- 7) Så spilles Tango Amour
med lange seigetoner
Og alle drømmer Amour
for hundre tusen millioner
- 8) Så spilles Tango Sjalusi
og Tango Infanteri
og Tango Liebestraum
og Tango Lebensraum
- 9) Så er aftenen slutt, det er sent
man hilser farvel porselent
Mens en uteligger synger sin sang
foran Porselenstrands porselenste
restaurant.

— Det går rykter om at vi snart får høre dere på plate?

— Vi holder på med innspillinga nå, og plata kommer en gang i april.

NAVN; _____
ADR; _____

POSTNR. & STED _____

Vi trenger også forslag til vignett. Så la fantasien få fritt spillerom – og ta pennen fatt!

De som ennå ikke har stiftet bekjentskap med Dan Anderssons diktning bør absolutt benytte sjansen til å la Thorstein Bergmann formidle sin tolkning. Han presenterer et bredt utvalg og bidrar med visesang av god kvalitet.

Norsk storindustri kaster seg for fullt inn i oljeeventyret, milliarder kroner investeres i industri og sjøfart – og profitten øker. Hjula i næringslivet går stadig fortere, produktiviteten øker, men samtidig går arbeideres og stats-

ansattes disponible reallønn ned og nye byrder legges på arbeidsfolks skuldre. I tillegg har vi »oljekrise» som får de verste samarbeidsivrerne i LO og DNA til å prate om måtehold i lønnskra-
industriens bæreevne må ikke svekkes. I tråd med det siste har vi fått Jern og

Metalls krav om 7,5% generelt lønns- tillegg, dette er ikke engang kompensasjon for prisstigninga og kravet er med rette karakterisert som en hån mot arbeidsfolk. Dette er noe av bakgrunnen for lønnsoppgjøret som står for døren.

LØNNSOPPGJØRET: ET MÅL PÅ STYRKE

I motsetning til klassesamarbeidernes politikk om å ta hensyn til kapitalistenes vurderinger og profitt når kravene skal stilles, mener vi at utgangspunktet for kravene må være hva arbeiderne må ha for å beholde og forbedre sin levestandard og samtidig styrke arbeiderne som klasse i forhold til kapitalistene. Med andre ord: lønnsoppgjør er både kamp for å bedre de økonomiske kår og å styrke klassen i kampen mot monopolkapitalen, dens stat og klasseforræderne i arbeiderbevegelsen. Ledestjernen for vår lønnspolitikk må altså være å heve lønningene maksimalt på bekostning av den merverdien kapitalistene tilraner seg og ikke å ta »hensyn» til den. Det er jo nettopp det arbeidende folket som skaper verdiene og lønnes av det, men egentlig har de krav på alt sammen og eiendomsretten til produksjonsmidlene.

Dette er sjølsagt et uaktuelt krav i lønnsoppgjøret. Men det må stå klinkende klart at en til en hver tid må kjempe for å få ut maksimalt av de

verdiene en sjøl har skapt, og å forsvare de skanser en allerede har vunnet.

LØNNSKAMP ER KLASSEKAMP.

Hvor mye en klarer å få ut er kun avhengig av styrkeforholdet mellom klassene. Derfor må en, når kravene skal stilles, vurdere kampkraften i fagbevegelsen og den er blant annet bestemt av kampviljen hos medlemmene, enheten og ledernes vilje til å tjene klassen. At det er kampvilje på arbeidsplassene, skulle det ikke herske tvil om, den har blant annet manifestert seg i en solid venstredreining i fagbevegelsen de siste åra. Å undervurdere denne kampkraften er i beste fall bak- tungthet. Derfor, når Orientering skriver (nr.4,1974) at Jern og Metalls krav kan bli et gjennombrudd for venstresida i LO, så er dette en bremsekloss på kamplinja og et knefall for økonomismen – til og med dårlig økonomisme.

SOLIDARISK LØNSPOLITIKK

Foran hvert lønnsoppgjør kjøres det til stadig ut ideer om »solidarisk lønns- politikk» – lønnsoppgjør med lavt- lønnsprofil, som det så smukt heter fra visse hold. Det vil si at de som allerede har »høy» lønn må moderere sine krav slik at lavtlønnsgruppene skal kunne få tilsvarende mer og derved føre til lønnsutjevning. Det må slås fast at en på ingen måte får en kake av kapitalistene som deretter skal fordeles blant de ulike gruppene. Lønnsøkninger får en kun gjennom kamp og alt arbeiderklassen har vunnet av seirer i historia har vært resultat av kamp.

Det er ikke de »høyt»-lonte arbeiderne som holder lavtlønnsgruppene nede, men nettopp den felles fiende, kapitalistene og staten. Kravene må klart rettes mot disse og ikke innad i fagbevegelsen i form av »solidarisk lønnspolitikk», det fører kun til opp- splitting av kampenheten. Tvert i mot må alle deler av fagbevegelsen stille sterke og »rettferdige» krav som alle medlemmer kan se som sine egne. Uten krav som alle medlemmene kan mobiliseres på, blir kampenheten, og kampkraften klart svekket.

Vil så dette kunne føre til lønns- utjevning, eller vil det tvert imot bidra til økte lønnsforskjeller?

For å få gjennom sine krav er det nødvendig at hele fagbevegelsen driver en aktiv lønnskamp. Enhet gir styrke. Hele fagbevegelsen mobiliseres på kravene og dens styrke settes *samtidig* spesielt inn på å forbedre de lavtløntes stilling. Størrelsen på den delen av mer- verdien en klarer å tilkjempe seg og fordelingen av den må altså bli bestemt i en operasjon.

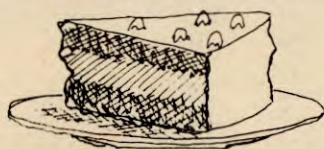
Men for å kunne føre en aktiv og offensiv lønnskamp må fagbevegelsen styrkes, medlemsinnflytelsen og organisasjonsbevisstheten i bransjer der den er lav, må økes, og fagbevegelsen gjøres til en kamporganisasjon.

apropos

lønns =

kamp

merverdien = samla verdi ÷ arbeidslønn
Bearbeidingsverdi (16.8) + salgsprofitt
(12.0) + skatter (2.3) ÷ avskrivning (4.0) =
27.1 ÷ arbeidslønn (4.5) = 22.6 m.r.d. kr.

taulene er hentet
fra Statistisk
årbok 1969

Disponibel real-
lønn = lønn (6.8)
÷ skatter (2.3) =
4.5 m.r.d. kroner

Er "solidarisk lønnspolitikk" kampen
om 1/5 av verdiene som skapes?

UTTALELSE FRA NKS 1. LANDSMØTE

Norges Kommunistiske Studentforbund er nå dannet. Det er studentforbundet til Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene). NKS fortsetter og videreutvikler den kampen for å masseorganisere studenter på et kommunistisk grunnlag, som er blitt ført av Rod Ungdom. Ved dannelsen av NKS vil dette arbeid skyte enda større fart gjennom kampen for studentenes daglige interesser, massestudier blant studentene i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenking og rekruttering av mange studenter som medlemmer av NKS.

*Oppgavene våre nå er:
Kampen for studentenes
interesser!*

Vi vil alltid se det som en sentral oppgave å kjempe for massene av studentene sine interesser. Disse er i dag særlig truet av statlige spare- og innstramningstiltak overfor utdanninga. Studentenes hverdag er i dag preget av overfylte forelesninger og klasser, dårlige arbeidsforhold, dårlig undervisningstilbud p.g.a. mangel på lærere/krefter. Slike sparetiltak er ikke tilfeldige. Bakgrunnen for den spesielle innstrammingspolitikken i dag er monopolkapitalens krav om at all tilgjengelig kapital skal plasseres i høyt profitabel oljevirksomhet. Staten subsidierer slike investeringer, og presenterer regningen hos arbeidsfolk flest, hos trygdede, helsevesenet og ungdommen i utdanning. Statens sparepolitikk fører til skadelig nivåsenking i den høyere utdanninga. Kirke og Undervisningsdepartementet, legger opp til denne politikken gjennom spesielle planer. Ved ensidig å legge vekt på utdanningstida, uten hensyn til utdanningas kvalitet, prøver staten å rasjonalisere all høyere utdanning, også ved å senke de formelle kravene til kompetanse.

For å kunne drive gjennom slike tiltak, prøver staten å bryte ned den sjølstendigheten i utdanningsinstitusjonene enna har. Planene om sentralisering av all myndighet over utdanningsvesenet, er et ledd i dette. Å bekjempe denne forverringspolitikken er i dag den viktigste oppgaven til studentbevegelsen.

I denne kampen må vi arbeide for enhet med de ansatte. Vi vil styrke den lokale organiseringa av kampen, og arbeide i studentorganisasjoner som NSU, LNL, FR, DHL osv. for å styrke disse som redskaper for studentene. Å stille fagkritikken som hovedoppgaven i studentkampen ville i dag være en nederlagspolitikk. Statens utdanningspolitikk svekker allerede i dag bl.a. ved nedkorting av studietida - mulighetene for fordypning og fagkritisk arbeid. Norges Kommunistiske Studentforbund ser det som en viktig oppgave å styrke fagkritikken, men fagkritikk alene vil aldri kunne forene alle de studenter som lar seg forene mot monopolkapitalen og staten.

Kamp for enhetsfronten!

Studentene trenger å forene seg i enhetsfront mot monopolkapitalen og staten. Det er i dag politisk grunnlag for enhet på venstresida blant studentene i mange viktige spørsmål i dagskampen. Det er vart mal at dette kommer til uttrykk i praktisk handling, f. eks. ved å samarbeide i ulike studentorganisasjoner, på 1. mai osv. Det er et faktum at det eksisterer grunnleggende motsigelser mellom oss kommunister og alle andre retninger på venstresida blant studentene. Alle disse står for ulike varianter av reformisme og revisjonisme. Med sine illusjoner om «fredelig og parlamentarisk overgang» til sosialismen kan de aldri lede an i kampen for et sosialistisk Norge. NKP og KU støtter i tillegg den reaksjonære sovjetiske sosialimperialismen. Noen små «ultra-venstre» grupper står for en direkte reaksjonær politikk og kan ikke regnes til venstresida. Bare monopolkapitalen er tjent med at venstresida setter sine strategiske uoverensstemmelser over enhet i dagskampen.

*Styrk kvinnekampen
blant studentene!*

Kampen for de kvinnelige studentenes interesser må intensiveres. De viktigste oppgavene er nå kamp for flere og bedre daghem, og for at alle kvinnelige studenter sikres fulle muligheter til sjølstendig studiefinansiering gjennom lån og stipend.

Vi må reise kampen mot den ideologiske undertrykkinga for studentjentenes fulle rettigheter sosialt og faglig, mot det reaksjonære kvinnesynet i lærebøker og ellers.

Norges Kommunistiske Studentforbund støtter Kvinnefronten, og vil arbeide for videreføring av den linja som ble lagt opp på Kvinnefrontens siste landsmøte, med kvinnekampens innretning på de proletære kvinnelaga. Vi vil konsekvent forsvare Kvinnefronten mot alle høyre- og venstre «opportunistiske splittelsesmakere».

Enhet arbeidere – studenter!

Den progressive studentbevegelsen må stille seg under arbeiderklassens ledelse. Det er arbeiderklassen, ikke studentene, som kjemper og har kjempet mest konsekvent mot klassefienden. Norges Kommunistiske Studentforbund vil kjempe for støtte til arbeidernes kamper, som f. eks. i støttearbeid for de streikende arbeiderne ved Holmenkolbanen. Ved å forene seg med arbeiderklassen, som f. eks. i kampen mot momsens, får studentbevegelsen den nødvendige slagkrafta. Vi vil også arbeide for enhet med bønder og fiskere og andre folkelige lag som kjemper samme kamp som vi, f. eks. for støtte til kystbefolkningens kamp for 50-mils fiskerigrense. Uten slik enhet vil ikke den progressive studentbevegelsens kamp kunne lykkes.

Internasjonal solidaritet

Studentene er en viktig drivkraft i solidaritetsarbeidet med den kampen verdens undertrykte folk fører mot imperialismen. I dag betyr dette for Norges Kommunistiske Studentforbund spesielt å øke innsatsen for å støtte de indokinesiske folkene og det palestinske folkets kamper og det chilenske folkets kamp mot fascistjuntaen.

Landsmøtet slår fast:

DEMOKRATISK SENTRALISME I NKS

Beretninga – et viktig våpen

Landsmøtebevegelsen stilte seg som mål å summere opp historia til den progressive studentbevegelsen. Det målet er nådd. Beretningsdokumentet som ble enstemmig vedtatt av landsmøtet, er det første og hittil eneste vitenskapelige grunnlaget å bygge på når vi skal hente lærdommer fra fortida for å styrke kampen i tida framover.

Beretninga imøtegår skarpt en del opportunistisk spekulasjon og forsøk på å forvrengte denne historia. De kommunistiske linjene har hele tida vokst fram og fått oppslutning i kamp med ulike opportunistiske ideer. Dette gjelder utvetydig, enten det dreier seg om Lånsekasseaksjonen i 1970, kampen mot Ottosenkomiteen, i kampen mot EEC eller kampen for kvinnens frigjøring. Også i tida framover vil høyre- og »venstre»-opportunisten forsøke å hindre at vår linje får oppslutning blant studentene. Ikke minst derfor blir denne beretninga et viktig og nyttig våpen. Det ligger mye arbeid og diskusjoner bak dokumentet som den marxist-leninistiske bevegelsen har utvikla. Alt som står der kan dokumenteres.

Alle som regner seg som en del av den progressive studentbevegelsen kan lære mye av denne beretninga. Ved å bruke den offen-

sivt i diskusjonene framover, oppfordre studentene til å studere den og diskutere den i forhold til de spesielle erfaringene som finnes

på ulike lærersteder er vi overbevist om at beretninga vil spille en betydelig rolle. Den er utvilsomt et redskap herskerklassen ikke ønsker offentliggjort. Under landsmøtet, som hadde delegater fra nesten alle høyere lærersteder i Norge, kom det fram viktige tilføyelser som skal redigeres inn. Så snart det er mulig, blir beretninga offentliggjort sammen med en sterk oppfordring til alle om å studere og diskutere den!

Demokratisk sentralisme

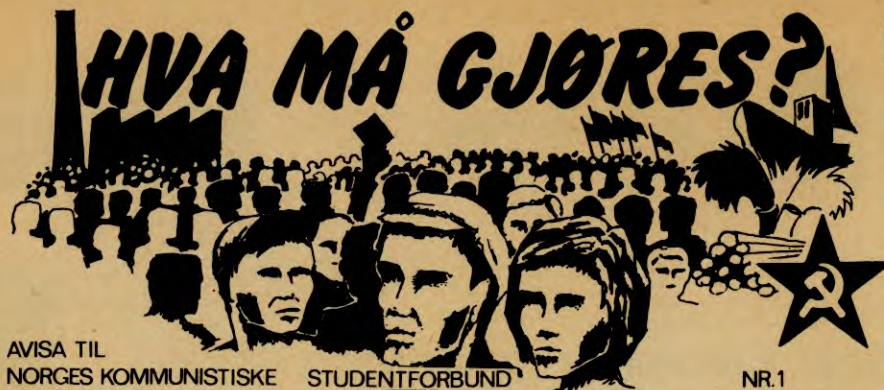
Er det kommunistiske prinsippet for organisering, demokratisk sentralisme forenlig med en organisasjon av massekarakter? Dette spørsmålet er diskutert før og under landsmøtet. Konklusjonen er entydig, demokratisk sentralisme er ei forutsetning for at NKS skal bli en masseorganisasjon. Dette prinsippet er det eneste som sikrer oss en organisasjon som er i stand til å ta utgangspunkt i studentenes behov og interesser og samtidig være handlekraftig og stå i ledelsen for studentkampene. Vedtektene har stått sentralt i landsmøtebevegelsen. En spesiell grunn for det har vært

at Norges Kommunistiske Studentforbund vil få en særlig utsatt posisjon i forhold til grupper og personer som setter mye inn på å splitte den marxist-leninistiske bevegelsen. Uten tvil vil det bli gjort mange forsøk på å infiltrere antikomunistiske standpunkter i vår politikk, forsøk på å kaste hele forbundet inn i fraksjonskamper osv. Den ideologiske fostringa av medlemmer og sympatisører gjennom studier og kamp mot høyre- og »venstre»-opportunisten er sjølsagt forutsetninga for å styrke kommunismen. Men den sterke enheten på våre prinsipper for organisering, i synet på fraksjonisme i organisasjonen osv. overlater liten plass til fortolkninger for de som ønsker å splitte bevegelsen. Vedtektene understreker samtidig at vi ikke stiller overdrevne krav til nye medlemmer, krav som ville hindre masse-rekruttering. Medlemmene forplikter seg ikke til å forsvare ml-bevegelsens grunnlag og standpunkter i alle saker. Gjennom diskusjoner, studier og egne kamperfaringer mener vi nye medlemmer etter hvert vil være i stand til å kjempe for de kommunistiske linjene. Men folk som organiserer seg med formål å spre antikomunistiske standpunkter i NKS, derimot, stiller seg klart i motstrid til marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenking, horer ikke hjemme i NKS og blir nekta opptak.

KFML(r)'s Centralkom. tar sjølkritikk — HVA MED KUL?

Før det andra lanserar cirkuläret en odialektisk och yllig syn på småbourgeoisin. Cirkulärets tes att småbourgeoisin är kontrarevolutionär, eftersom den är egendomsägande, vinner inget stöd hos marxismens klassiker, som tvärtom framställer den som en vacklande mellanklass även under imperialismen. En korrekt värdering av småbourgeoisins roll i klasskampen måste utgå från klassikernas behandling av frågan. Men dessutom måste den grunda sig på en konkret analys av den småborgerliga klassen i dagens svenska samhälle, inte på resonemang utifrån abstrakta begrepp som i den hittillsvarande diskussionen. För att gå vidare i frågan om proletariats bundsförvanter krävs också en fortsatt diskussion och analys av mellanskikten.

För det tredje har försvaret för cirkulärets linje förts utifrån en halvtrotskistisk inställning till klassikerna och den kommunistiska rörelsens historia. Den linje som CK antagit sig till har inte utgått från sådana grundläggande verk som Lenins »Radikalismen – kommunismens barnsluk-dom» eller Stalins sammanfattning och systematisering av leninismens lära om strategin och taktiken. Den har inte heller tillgodogjort sig Mao Tsetungs vidareutveckling av denna teori. I mer eller mindre halvkvädna visor har dessa istället stamplat som högeropportunistiska, liksom stora delar av den kommunistiska rörelsens historia alltsedan början av 1920-talet. I trotskistisk anda har dessutom klassikernas ståndpunkt förvanskats på flera punkter, delvis genom direkta citatförfälskningar, allt i syfte att till varje pris driva igenom cirkulärets vänsteropportunistiska linje.

AVISA TIL
NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

NR.1

Norges Kommunistiske Studentforbund er stiftet. NKS er studentforbundet til AKP(m-l), og vil fortsette det arbeidet som Rød Ungdom har drevet blant studentene.

Landsmøtet, som besto av delegater fra studentlaga av Rød Ungdom, vedtok enstemmig å opprette det nye studentforbundet. Det behandlet beretning, plattform, vedtekter, m.m. og valgte sentralstyre for organisasjonen.

Fra venstre: Per Gunnar Gabrielsen, Bernt Holtmark og Tuva Gry Øyan.

til studentene og studentbevegelsen. Vedtaket om plattform ble gjort enstemmig, og det og diskusjonen viste stor enhet i ideologiske og strategiske spørsmål.

Landsmøtet behandlet og vedtok nye vedtekter for NKS, som klart stadfester den demokratiske sentralismens organisasjonsprinsipper i NKS. Vedtektene har vært ute til grundig behandling i grunnorganisasjonene, og det har under behandlinga i grunnorganisasjonene blitt lagt fram et stort antall endringsforslag. En del av disse ble tatt til følge, og vedtektene ble etter inngående diskusjon vedtatt enstemmig.

7 ÅR I KAMP

Landsmøtet vedtok også enstemmig en utførlig beretning om ML-bevegelsens 7-årige arbeid og kamp ved de høyere lærestedene.

Det ble vedtatt en uttalelse om NKS' aktuelle oppgaver, som stiller kampen mot statens utdanningspolitikk som hovedoppgaven for studentforbundet.

Valgene bygde på en omfattende nomineringsbevegelse i grunnorganisasjonene der et meget stort antall kamerater ble nøye vurdert. Nominasjonsbevegelsen stilte seg som mål å nå fram til en rimelig kjønnsmessig sammensetning i ledelsen. I det

NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND STIFTET

Formann i sentralstyret er Bernt Holtmark, Oslo. For øvrig sitter bl.a. Per Gunnar Gabrielsen, Oslo, Tuva Gry Øyan, Oslo og Elisabeth Eide, Bergen i sentralstyret. Valgene viste stor enighet, og tilbakeviste enhver spekulasjon om fraksjonsvesen og splid.

Opprettelsen av den nye organisasjonen setter punktum for en over 1 år lang diskusjon i Rød Ungdom. I denne diskusjonen rådde en bred enhet om opprettning av det nye forbundet. Tidlig i vår vedtok sentralstyret i Rød

Ungdom at studentforbundet skulle opprettes, og innkalte det første landsmøtet.

Norges Kommunistiske Studentforbund er AKP(m-l)s studentforbund og støtter AKP(m-l)s programmer og politikk. Sammen med Rød Ungdom og AKP(m-l) er NKS en del av den norske marxist-leninistiske bevegelsen som ledes av AKP(m-l). Landsmøtet stilte i tillegg det nye forbundet på en klart kommunistisk prinsipp-plattform som plasserer NKS spesielt i forhold

nye sentralstyret sitter omlag 45% kvinnelige kamerater.

LANDSOMFATTENDE

Norges Kommunistiske Studentforbund er fra starten en stor og landsomfattende organisasjon, med medlemmer i alle viktige skoleslag, og på alle viktige læresteder over hele landet. Det nye forbundet vil fortsette kampen for en kommunistisk masseorganisasjon som omfatter nye tusener studenter gjennom aktivt rekrutteringsarbeid, studier o.l.

NORGES

KOM

ST

«Hva må gjøres?» har intervjuet formannen og to medlemmer i det nye sentralstyret

Hvordan stiller det nye studentforbundet seg til AKP(m-l)?

Tuva: Vi har slått fast i plattformen at vi er AKP(m-l)s studentforbund, og at vi står under AKP(m-l)s politiske ledelse. Det betyr at vi står på partiets prinsipp- og arbeidsprogram. AKP(m-l) er den ledende krafta i ML-bevegelsen.

Bernt: På samme måte som Rød Ungdom har studentforbundet spesielle oppgaver innafor den norske kommunistiske bevegelsen. NKS er en sjølstendig organisasjon med egen demokratisk sentralisme og egne grunnorganisasjoner.

Bernt Holtsmark

Hvilke målsettinger stiller NKS seg?

Bernt: Den strategiske målsettinga er å mobilisere om mulig hovedtyngda av studentene for revolusjonen. En revolusjonær enhetsfront blant studentene, knytta til enhetsfronten av arbeiderklassen og dens allierte, er nødvendig for å oppnå denne målsettinga. Uten å stille seg under arbeiderklassens ledelse, kan aldri studentene bli noen revolusjonær kraft. Studentene som gruppe er ikke noen stor del av folket, men de kan spille en viktig rolle i dagskampen og den væpna revolusjon.

Lenin kalte studentene for »revolusjonens stormsvale». EEC-kampen i Norge, mai opprøret i Frankrike i -68 og opprøret i Hellas -73 er eksempler som viser at dette har gyldighet også i dag.

Hvilke viktige oppgaver stiller studentforbundet seg i dag?

Per Gunnar: De må ses i forhold til den politikken monopolkapitalen nå fører ut gjennom Bratteli og Co. Oljemeldinga legger opp en del av ramma. Den betyr bl.a.:

- 1) Utenlandsk imperialismes grep over Norge blir styrka.
- 2) En styrking av norsk imperialism ved at kapitaleksporten øker i vesentlig grad.
- 3) På lengre sikt svekkes norsk sjøbergingssevne og norsk sjølråderett, ved at en raserer primærnæringer og andre mindre profitable næringer for å frigjøre kapital og arbeidskraft.

Planene er allerede i full gang, og Storinget vil som vanlig i slike saker kun få anledning til å strø på sand. Disse sakene vil prege *all* politikk i Norge i åra framover, også den politikken staten og monopolkapitalen legger opp overfor utdanningsverket. I statsbudsjettene vil utgiftene til sektorer som gir liten profitt skjæres *drastisk* ned. Kapitalen skal inn i høyprofitabel oljevirkksomhet. Dersom vi ikke klarer å slå tilbake disse framstøta vil virkningene for oss studenter bli:

- a) Nedkorting av studietida med strammere faglig kontroll, mindre valgfrihet og hardere arbeidspres.
- b) Faglig nivåsenkning på f.eks. lærere og helse- og sosialarbeidere. Herskerklassen verken *kan eller vil* ivareta folks ve og vel. I den grad de investerer i helsevesen, utdanning o.l., er det fordi det tjener deres profitt.

c) Vi får utbyggingsstopp og mindre bevilgninger til materiell, og dårligere forholdstall mellom lærere og studenter. Den sjølstendigheten utdanningsstedene har, står i veien for denne politikken. Den skal derfor avskaffes gjennom ulike planer. Kampen mot statens utdanningspolitikk blir derfor den *viktigste* kampoppgaven for studentforbundet nå.

HVA MED KVINNEKAMPEN?

Bernt: Utviklinga slik vi har nevnt ovenfor vil få spesielt stor betydning for kvinnene. Samtidig som det planlegges et stort antall kvinnelige arbeidsplasser, sier de at 1/5 av arbeidsplassene i konkurranse-utsatt industri som f.eks. bekledning, tekstil, nærings og nytelse, typiske kvinneyrker, skal nedlegges. Monopolkapitalen bruker kvinnelig arbeidskraft i konkurranse-utsatte næringer, bl.a. fordi de lettere lar seg sparke ut når krisa kommer. Vi ser det som svært viktig å slåss for kvinnes rett til arbeid, *uavhengig* av konjunktursvingninger. Kvinnefronten er det viktigste organisatoriske uttrykket for oppsvinget i kvinnebevegelsen de siste åra.

Tuva: Som kommunister mener vi kvinnefrontens landsmøte bidro til å gi kvinnekampen en riktig retning. Landsmøtet vedtok en plattform som retter oppmerksomheten mot kvinners forhold i *arbeidslivet*, og som slår fast at bare gjennom *felles* organisert kamp kan vi nå resultater. Fronten vedtok et handlingsprogram som slår fast kamp for kvinners særkrav under tariffoppgjøret, flere og bedre daghjem og sjølbestemt abort som de viktigste kampsakene. Denne prioriteringa støtter vi fullt ut.

MUNISTISKE TUDENTFORBUND!

Tuva Gry Oyan

Alle forsøk på å gi fronten en allmenn sosialistisk plattform ble avvist på landsmøtet. Dette ville betydd en uttallig innsnevring av frontens bredde, og låst fronten på diskusjonsstadiet i en situasjon da angrep av den karakteren vi har nevnt ovenfor står for døra. Det er en luksuspreget høyrepolitikk å stille orkesløse diskusjoner som hovedoppgaver i en slik situasjon.

Per Gunnar: Kvinneundertrykkinga på de høyere lærestedene hviler på det samme grunnlaget som i samfunnet for øvrig. Kvinner har ikke reelt samme rett til utdanning som menn. Den formelle likeretten er undergravd ved bl. annet skrikende mangel på daghjem og muligheter til sjølstendig studiefinansiering for kvinner. Samtidig er den reaksjonære ideologien en virksom kraft til å holde kvinner borte fra høyere utdanning. Vår mening er at kamp mot statens utdanningspolitikk, for skikkelige daghjem, for sjølstendig studiefinansiering er viktig oppgaver. Kampen for like sosiale og faglige rettigheter, mot reaksjonært kvinnesyn i faga og blant studentene må også føres i Kvinnefronten på de høyere lærestedene.

OMDANNINGSBEVEGELSEN

Vil studentforbundet fortsette omdanningsbevegelsen som tidligere har foregått innafor RØD UNGDOM?

Bernt: Vi vil arbeide for å utvikle oss til en kommunistisk masseorganisasjon for studenter. Gjennom omdanningsbevegelsen har vi utvikla røtter blant breie lag av studentene. Vi har utvikla en rekke nye arbeidsformer og metoder for organisering, og utvikla politikk for nye områder.

Vi kan i dag bygge videre på de mest framskredne erfaringene fra de ulike stedene. Til nå har vi vært en del av omdanningsbevegelsen til Rød Ungdom, og har ikke fullt og helt vært i stand til å ta hensyn til sær egenhetene ved de høyere lærerstedene. I og med stiftelsen av studentforbundet, som gir studentdelen av Rød Ungdom en egen ledelse, vil denne bevegelsen utvilsomt skyte stor fart.

Tuva: Dette representerer et sprang i utviklinga, og vi kan derfor slå fast at den første fasen i omdanninga blant studentene er gjennomført. Den videre omdanninga av studentforbundet vil stille masse-rekruttering og massestudier i Marxisme-Leninisme-Mao Tsetungs tenkning, som viktige kampsoppgaver. Vi vil eksperimentere videre med nye arbeidsformer og metoder.

Det vil sikkert komme spekulasjoner om dette landsmøtet representerer en linjeendring. Gjør det det?

Per Gunnar: Landsmøtet representerer ikke noen linjeendring verken til høyre eller til venstre. Vi mener fortsatt at det i dag eksisterer politisk grunnlag for enhet på venstresida i mange viktige kampsaker.

Vi ønsker at dette skal komme til uttrykk i enhet i praktisk handling. Samtidig er det et faktum at det eksisterer grunnleggende motsetninger av ideologisk og strategisk art på venstresida, mellom M-L-M og alskens opportuniste. Vi vil legge vekt på å styrke den ideologiske kampen mot opportunistene.

Tuva: Landsmøtet slo fast at den ideologiske kampen er en svært viktig oppgave for NKS. De høyere lærestedene har alltid vært yngleplasser for opportunistisk ideologi og politikk, både av høyere og »venstre» type.

Bernt: Alle disse elementene prøver i dag å forene seg i en prinsipplos blokk mot M-L-M. Det at vi skal styrke den

Per Gunnar Gabrielsen

ideologiske kampen betyr ikke at vi skal fore en sektersk politikk med studier innelåst på kottet som hovedoppgaven. Vi vil legge større vekt på strategi og ideologi i samband med alt vårt arbeid som f.eks. kvinnekampen, interessekampen, 1. mai osv. Vi ønsker ikke et intellektualistisk ordkloveri, men den ideologiske kampen er grunnleggende nødvendig fordi opportunistene har feilaktige linjer i dagskampen og kampen for sosialismen.

EINSKAP 1. MAI

1. mai 1973 markerte eit gjennombrudd for einskap på venstresida. Rundt om i heile landet var det mange tog som samla alle folk til venstre for høgresosialdemokratiet – og som nett retta seg mot borgarane i DNA/LO-leinga. Mellom anna gjekk 12 000 folk i Fagleg 1. Maifront i Oslo.

Det naturlege for alle progressive i år ville vere å utvikle vidare denne einskapen,

lage enda større og kraftigare manifestasjonar av arbeidarklassa si styrke og retning.

KVA SKJER SÅ?

Jau, leiande krefter i SV freistar å samarbeide med DNA i Oslo Samorganisasjon for å gå saman 1. mai. Freistnadene stranda rett nok, men SV er framleis uklår når det gjeld einskapen på venstresida.

Å lefle med LO/DNA-toppen er ikkje anna enn klasse-samarbeid og vil sette einskapen på venstresida eit langt steg attende.

START 1. MAI ARBEIDET NO!

Vi oppmodar alle progressive til å bygge opp under einskap-lina. Det einaste som kan hindre ei djup splitting er å starte mobiliseringa til 1. mai no.

1. mai må rette seg skarpt mot DNA/LO-leinga og slå fast at vi ikkje vil samarbeide med borgarar på arbeiderklassa sin kampdag.

Dann lokale komitear – still lokale krav – utform egne parolar. OG GJER DET NO!

- Einskap studentar – arbeidarar
- Alle utdanningsgrupper – samla kamp mot staten.
- Einskap på venstresida styrker kampen vår.
- Kamp mot staten sine øksehogg i utdanningsbudsjetta – ta pengane frå monopola.
- Nei til nedkorting og rasjonalisering av studietida.
- Kamp mot økonomisk forverring – bort med matmomsen.
- Storkapitalen, ikkje studentar og arbeidarar er potensielle landsvikarar.
- Nei til diktat frå departementet – forsvar våre demokratiske rettar.

Stans treninga i statskupp

Alle progressive protesterar på det skarpaste mot dei sivile og militære førebuingane til statskupp i NATO-regi som er avslørt i den siste tida. Øvingane trente tusental tilsette i stat, fylke og kommune i å sette det borgarlege demokratiet til side. Dette er eit grovt åtak på dei demokratiske rettane som folk har kjempa seg til. Ei brei folke-meining må reisast mot desse førebuingane til eit fascistisk styre i Norge.

Norske studentar og arbeidarar vert i Wintex-øvingane sett fram som mogelege allierte for ei imperialistmakt som gjer åtak på Norge. Dette sakar grunnlag både i historia og i stoda i Norge i dag. Tvert om er det monopol-kapitalen, til dømes redarane, som alltid har sett på alliansane sine med imperialistland ut frå kva som tener deira profit.

I fyrste verdskrigen skodde dei seg på ein »alliansefri» handel med begge imperialistblokkene. I siste krigen hindra dei, som høgre fløy i fronten, ein meir effektiv kamp mot den tyske imperialismen for å sikre seg profitten. I kampen mot EEC synte monopolkapitalen under fredelege tilhøve kor dei har sine allierte.

Imperialismen og Sovjet sin sosialimperialisme har liten støtte blant arbeidarar og studentar i dag. Studentane er og ei drivkraft i støtte til folkelege kampar internasjonalt mot imperialismen, anten han går til åtak i Vietnam eller i Tsjekkoslovakia.

Vi krev at kuppøvingane vert stogga og at regjeringa som er ansvarleg for Wintex-øvingane gjennom tryggingsutvalet, gjer framlegg om ei offentlig granskning av saka. Vi stør og AKP(m-l) sitt

krav om at Stortinget vedtek ei lov som gjer det ulovleg for sivile og militære å ta del i øvingar der norske arbeidsfolk, studentar og lovlege organisasjonar er peika ut som »fiendar».

Vi vil forsvare og kjempe for å styrke dei borgarleg-demokratiske rettane. Difor oppmoder vi progressive i og utanfor militæret å vere særskild vaksame på alle freistnader frå militærleinga si side som vil styrke deira politiske makt.

Samstundes protesterar vi kraftig mot alle freistnader på å knuse eller undergrave det tillitsmanns-apparatet som tener til å styrke demokratiet i forsvaret. Og vi tek avstand frå den dommen som Narve Trædal fekk i Bodø byrett.

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL NORGES KOM-MUNISTISKE STUDENTFORBUND

Ansvarleg: Bernt Holtmark

Førebels adresse: Hva må gjøres,
c/o Rød Ungdom
Boks 610 Sentrum, OSLO 1

Svenska Clarté-förbundet:

INTERESSEKAMPEN I SENTRUM

Massemobilisering mot U-68

Svenska Clartéförbundet er Norges Kommunistiske studentforbunds søsterorganisasjon i Sverige. Hans Jonsson, forbundssekretær, og Margaretha Ullström, var gjester på stiftelseslandsmøtet, og vi benyttet anledningen til å intervju dem om bl.a. Clartes rolle i den svenske studentbevegelsen.

— Hva er Clartes viktigste oppgaver å jobbe med i tida framover?

— Vi anser at hovedoppgava vår nå er å reise studentene til kamp mot U-68. U-68 er en ny lov som regjeringen prøver å få vedtatt til høsten. Lova omfatter absolutt alle de høyere lærestedene i Sverige. Den betyr blant annet at på hvert lærested skal regjeringen innsette et styre som skal ha all makt. Styret skal ha elleve regjeringsutnevnte medlemmer, hvorav en er student og en er lærer.

— Er de også regjeringsutnevnte?

— Ja! U-68 slår fast prinsippet om at student- og lærerrepresentantene i de styrende og i de rådgivende organene skal være utpekt fra toppen. De skal være »eksperter», og ikke »interesserepresentanter». Det vil i praksis si at de blir gisler.

Vi anser U-68 for å være et reaksjonært framstøt mot våre demokratiske rettigheter. Den lille muligheten vi har i dag til å påvirke fagene, drive vitenskapelig arbeid, osv., vil bli helt rasert.

SOM I NORGE: STATEN VIL HA FULL KONTROLL MED UTDANNINGSVERKET.

Hensikten bak dette framstøtet fra staten, er at den ønsker full kontroll med utdanningsverket for å kunne forme det etter monopolkapitalens behov: Billig og kortest mulig utdanning som er strømlinjeformet og

som gir små muligheter for fagfordyping og vitenskap som ikke direkte tjener monopolkapitalen.

— Hvordan vil dere kjempe mot U-68?

— Vi vil samle alle som går inn for å stoppe U-68 i front mot staten. En organisasjon, Arbeidsgruppen mot U-68, driver et omfattende arbeid for å samle studenter og lære mot U-68 gjennom blant annet en underskriftskampanje som har gått veldig bra. I høst når lovforslaget legges fram for Riksdagen, kommer det store slaget til å stå. Det er et slag mellom studentbevegelsen og monopolkapitalen.

U-68 — »EN RIMELIG OG NØDVENDIG REFORM»

Margaretha Ullström

— Hvordan går kampen for enhet i studentbevegelsen?

— Den går bra, sjøl om KUF

(Vänsterpartiet Kommunismernas studentforbund) går inn for å stenge

Hans Jonsson

de såkalt »borgerlige» studenter og lærere ute fra fronten. Dvs. at de går inn for at bare »sosialister» kan bekjempe U-68. Dette for å beholde »enheten med arbeiderne». Dessuten har de lansert et »alternativ» til U-68, som går ut på at landstingene (et slags regionalt storting) skal velge hogskolestyrelsen. Der sitter bl.a. en del VPK'ere som er »lettere å overbevise enn staten». Dette er egentlig en variant av teorien om at parlamentet kan innføre sosialismen.

KUF fører altså en rein høyrepolitikk i venstrefrakk. »Venstre»-opportunistene (KFML(r)s studentforbund, SKSml), og trotskistene, mener at U-68 er en rimelig og nødvendig reform. De ser monopolkapitalens utvikling som progressiv!

Høyre- og venstreopportunistenes grunnsyn er det samme: Studentene er

Forts. neste side

KJØP OG LES CLARTÉ

Clarte er organet til Svenska Clarteförbundet som er Norges Kommunistiske Studentforbunds søsterorganisasjon.

Avisa er inne i sin 47-ende årgang og g har rike tradisjoner som studentavis.

Abonnement får du ved å sende 15 svenske kroner til
Postgiro 27 17 80 - 3 - Sverige

Forts. fra forrige side

privilegerte, og kamp for studentenes krav er kamp for å beholde »gammel-dagse privilegier». Nøyaktig det samme som sosialdemokratene gir som grunn for å innføre U-68. Dette viser klasseinnholdet i slike ideer. OPPORTUNISTISKE IDEER FORSVINNER IKKE AV SEG SJØL!

Clarte har tidligere hatt feil i kampen mot denne slags ideer. Vi har vurdert dem som såpass håpløse at de ville gå under av seg sjøl. Men det er med dem som med alt reaksjonært at de faller ikke om man ikke slår dem overende. Så framover ser vi det som en svært viktig oppgave å føre hard ideologisk kamp mot slike ideer

1. MAI: FORSVAR FOLKETS DEMOKRATISKE RETTIGHETER!

— Hvordan forbereder dere arbeiderklassens kampdag i Sverige?

— I år har FIB/Kulturfront og FNL-gruppene tatt initiativ til enhetlige demonstrasjoner til forsvar for de demokratiske fri- og rettighetene. Reaksjonen har startet en offensiv for å kvele demokratiet i Sverige gjennom IB-saka, og en ny grunnlovsparagraf som ikke garanterer de demokratiske rettighetene i Sverige lenger. SKP, Clarte og Rød Ungdom støtter dette

initiativet. Hva VPK kommer til å gjøre, beror mye på hva slags press de utsettes for av den progressive bevegelsen. I fjor gikk de med sosialtoget noen steder, dels med sosialdemokratene, og dels gikk de aleine. I år har de kommet med opprop om sosialistisk 1. maitog, som betyr at frontorganisasjoner som FIB/Kulturfront og FNL-gruppene ikke kan delta. Uansett hvordan revisjonistene stiller seg, tror vi årets 1. mai kommer til å bli en seier for de kreftene som vil ta opp kampen for folkets demokratiske rettigheter!

SOVIET REVISIONISTS' ECONOMIC PROBLEMS

"Material ...

incentive ...

can work ...

wonders ...

Denne godbiten har vi saksa
fra avisa PEOPLE'S VOICE
i New Zealand...

Ring rundt Camilla Collett statuen i Oslo 8. mars, symbolet på internasjonal søstersolidaritet.

Studentforbundet betyr også **MER OG BEDRE KVINNEKAMP!**

Det er gro-tid for kvinnekamp nå. Kvinnefronten har nylig avholdt et landsmøte som viser at vi er flere, mer aktive og mer enige enn noen gang før. Grupper vokser fram over hele landet, sjølsagt også på alle høyskoler og universitet. Ja, vi kan trygt si at *nettopp* på de høyere lærerstedene har kvinnebevegelsen hatt ekstra sterk framgang, – en framgang det er viktig å holde fast ved og føre videre.

Det er en viktig forutsetning for at vi skal gå videre framover, og ikke stagnere eller gå tilbake i denne kampen: Nemlig at vi studentjenter finner vår *egen* plass innafor kvinnebevegelsen.

Vi ønsker ikke å isolere oss fra resten av bevegelsen, f.eks. ved å danne vår egen »student-kvinneorganisasjon». Dette ville bare svekket Kvinnefronten som helhet – og oss sjøl med, for vi ville gå glipp av en mengde viktige erfaringer fra andre steder.

Men samtidig – videre framgang forutsetter at vi greier å peke ut hvilke kampoppgaver som er viktigst for oss,

tatt i betraktning at vi *både* er studenter, og en del av en langt større kvinnebevegelse.

De oppgavene landsmøtet i Kvinnefronten fastslo som de viktigste akkurat nå, nemlig tariff-oppgjøret, daghjemsaksjoner og kamp for sjølbestemt abort, er det ikke uten videre lett å tillempe for de høyere lærerstedene.

For å greie dette kreves det felles oppsummeringer, felles diskusjoner og felles kampoppgaver for alle de høyere lærerstedene der kvinnekamp drives (og det er mange!)

I lys av nettopp *dette* er det at opprettinga av et eget kommunistisk studentforbund vil få spesiell betydning for den kampen studentjentene fører. I en kommunistisk organisasjon som skal konsenterer alt arbeidet sitt på de høyere lærerstedene, vil kvinnekampen få en sentral plass. Innafor studentforbundet vil vi raskt kunne oppsummere de erfaringene vi sitter med, og dette vil danne grunnlaget for en samla analyse av hvilke områder som er viktigst i de kvinnelige studentenes kamp.

Det kommunistiske studentforbundet står overfor mange og viktige oppgaver i kvinnekampen på universiteter og høyskoler:

– Vi vil arbeide for å gjøre Kvinnefronten til en slagkraftig kamporganisasjon også for studentkvinner.

– Vi vil videreutvikle den kommunistiske analysen av hvorfor kvinner er undertrykte i dag, og hvordan dette kommer til uttrykk (og må bekjempes) på høyere lærersteder.

– Vi vil fostre stadig flere jenter til å bli ledere i de kampene som vil komme i åra framover.

– – og enda mye, mye mer!!!

Jenter, slutt opp om det kommunistiske studentforbundet!

Mer fikk vi ikke med om studentforbundet og kvinnekampen i *dette* nummeret. Men vi kommer sterker tilbake – og vil i kommende nummer bringe intervjuer, og artikler om såvel dagsaktuelle som historiske kvinnespørsmål, – teoretiske artikler, diskusjoner osv. Følg med i det vi skriver, delta med *egne* synspunkter!

De siste åra har prisene på kantine på universitetet i Oslo gått oppover med rakett fart. Hvert semester blir studentene møtt av nye ubehagelige overraskelser. Er det ikke rundstykker som er halvert i størrelsen, så er det fordobling av kaffeprisen i automatene, eller at kjøttkakene er blitt en krone dyrere. Vi spør oss: Hvor lenge vil studentenes økonomi tåle dette?

— Som en studentvennlig ekspert på området, har vi vendt oss til Marit Øgrim, som i 2 år har sittet som kostholdsekspert i Studentsamskipnadens spisestedsstyre.

Kantine på Blindern

290 % DYRERE PÅ 5 ÅR !

Da vi kom tilbake fra juleferien i år, ble vi møtt av nok en prisøkning i kantine. Vil dette fortsette?

— Det er det ikke godt å svare på. Men dere har helt rett i at prisene har gått veldig opp de siste åra. Den billigste middagen har økt med 290% siden 1969, og billigste smørbrød med 222%. Dette er mye mer enn f.eks. konsumprisindeksen på matvarer har økt i samme tidsrom. Låna har heller ikke økt på langt nær så mye, og stipendene har stått stille.

Nå koster kjøttkaker, hvalbiff osv., 7,50. Dette er ikke mindre enn det samme koster i småkafene på Grønerløkka der vi sjøl pleier spise. Kan ikke Samskipnaden gjøre det billigere?

— En skulle tro det. De har jo 4 – 5 tusen kunder pr. dag i kantine. Ikke husleie, og ikke moms på siste ledd. Men det er mange ting som tærer på økonomien. For det første, så går en stor del av overskuddet i kantine til en såkalt »konsernavgift» til sentraladministrasjonen, og noe går til en landsomfattende administrasjon for alle samskipnadene igjen.

Dessuten må kantine subsidiere Restauranten. En undersøkelse vi lagde i 1972, viste at nesten ingen av studentene bruker restauranten. Den blir brukt til selskaper og kongresser og sånt. Og så av en del ansatte, da.

Restauranten har to hovmestere og en restaurantsjef, og jeg tror den går med underskudd, eller balanserer bare såvidt, slik at kantine må bære alle sentrale avgifter. Jeg syns det er helt for galt at studentene skal subsidiere selskapene i restauranten!

Marit Øgrim

SAMSKIPNADENS BUDSJETT – ET VILLNISS.

Du »tror» restauranten går med underskudd? Vet du ikke det, da?

— Nei. For å forstå seg på Samskipnadens budsjetter må man helst være synsk. Sjøl så lenge som jeg har jobbet med dette så har jeg ikke klart å bringe det helt på det rene. De

stakkars studentene i Spisestedsstyret skjønner ikke stort. Derfor har de såvidt jeg kan skjønne ikke noe særlig innflytelse i styret, heller.

Hvordan prøver samskipnadene å bedre den økonomiske situasjonen?

— De prøver å minske utgiftene ved å stenge spisesteder, (Ullevål), og ved å kutte ned på leveringslukene. Inntektene øker de ved å legge på prisene. Men alt dette virker delvis mot sin hensikt, for det viser seg at når prisene går opp, synker salget.

STUDENTENE SNUR PÅ SKILLINGEN.

Undersøkelsen vår viser at det store flertallet av studenter som regel spiser billigste rett. Svært mange hadde ikke prøvd de dyrere rettene i det hele tatt. Dette gjalt spesielt jentene. Jeg tror det kan komme av at de har dårligere råd. For eksempel tjener de vel mindre på sommerjobbene enn guttene.

En annen ting undersøkelsen viste, var at køene er sjenerende for mange, og hindrer ofte folk fra å få middag. Da er det jo uheldig å skjære ned på antall luker. I det hele tatt viste undersøkelsen at de inn-skjæringstiltaka som samskipnaden har gjort, går stikk i mot studentenes ønsker og gjør kantine enda mindre tiltrekkende.

Vi innbiller oss at maten er helt elendig og at vi ikke får i oss det vi trenger. Er dette riktig?

– Nei, maten er bra nok. Det blir brukt førsteklasse råvarer. Men en del av de billigste rettene er det for lite mat, eller energi, i, slik at man blir fort sulten igjen og spiser brødmat. Mange sparer penger ved å sløyfe middagen eller spiser grillmat ofte, og det er ikke sunt!

Variasjonsmulighetene er mindre enn det ser ut til på menyen fordi de fleste kjøper billigste rett. Derfor blir man

vel etterhvert lei maten. Undersøkelsen viste at folk ikke var særlig fornøyd med det smaksmessige. Særlig hvalbiff og sildekaker er upopulært. Jeg tror ærlig talt det kunne vært lurt av studentene å bruke klagekassa mer. Si fra når det er noe man er misfornøyd med, og komme med positive forslag, så kan administrasjonen i allfall ikke påstå at studentene er fornøyd.

STUDENTENE MÅ KOMME MER INN.

Hva mener du kan gjøres?

– Det greier jeg ikke å gi noe svar på nå. Men i alle fall må studentene gjøre seg mer gjeldende overfor Samskipnaden. Dette tror jeg er det aller viktigste, og en betingelse for at vi skal ha sjanse til å snu strømmen som i dag går vekk fra Samskipnadens kantiner.

Vi kommer tilbake med en grundigere analyse av Samskipnaden i ett av de neste numrene, med hva som bør være studentenes hovedlinje for å bekjempe denne prisutviklinga.

(Over fra side 5)

Staten ønsker reaksjonære

Av avgjørende betydning er det også å styrke *kamplinja*, dvs. ei linje som i motsetning til de reaksjonæres drøm om en »snill» stat og klokkeetro på skriftlige protester, legger hovedvekt på at bare militant kamp kan gi oss resultater og seirer. Kommunistene har alltid gått i spissen for denne linja mot ulike torme for reformisme og opportuniste. Ei styrking av den marxist-leninistiske bevegelsen i Norge vil derfor bety ei styrking av kamplinja i interessekampen.

Av strategisk betydning er det også å sveis de ulike grupper ved universiteter og høyskoler som har felles interesser fast sammen i en front mot staten og monopolkapitalen. Statens seineste angrep, budsjettinnstramminga, er et godt utgangspunkt for dette. Dette angrepet kan bare slås tilbake med en front som er bygd på den hovedmot-sigelsen som tidligere er nevnt.

Vi må også reise kampen, både på universiteter og høyskoler og ute blant andre grupper, for å utbre forståelsen for at studentene ikke er privilegerte og

at vi har rett til å kjempe for egne krav. Erfaringene fra før viser at først når vi gjør gjennombrudd på dette punkt, er muligheten for brede kraftige aksjoner til stede.

Staten forsøker, som tidligere nevnt, å sette elever ved de ulike skoleslag opp mot hverandre. Dette må vi møte med å sveis rekkene tettere sammen, utvikle enheten og samarbeidet mellom de ulike interesseorganisasjonene, og gjøre dem til virkelige kamporganisasjoner retta mot statens og monopolkapitalens utdanningspolitikk. Vi må stille paroler i kampen som ivaretar alles interesser.

Et grunnleggende prinsipp for interessekampen er det også å »slå til der fienden står svakest», og dette må bygges på en konkret analyse av den konkrete situasjon vi til en hver tid står i. Bare gjennom å konsentrere kreftene på avgrensede områder ta kampen der, kan vi vinne seirer. Statens taktikk er mangesidig og bygger på grundige analyser, og vi må være like dyktige når vi reiser kampen mot statens politikk. Oppsummeringsvis kan vi vel si at det

blir viktig å:

1. Styrke kamplinja i interessekampen, både blant studentene og i interesseorganisasjonene.
2. Bygge ut enheten mellom skoleslaga, og de ulike gruppene i og utover skoleverket.
3. Videreføre analysen av statens utdanningspolitikk.

SLUTTKOMMENTAR.

Denne artikkelen er primært ment som et utgangspunkt for videre diskusjon, og som et grunnlag for kampen mot statens politikk. Den har en rekke mangler og svakheter, og den kan bare korrigeres ved at vi vinner nye erfaringer gjennom interessekampen på ulike områder.

Det nye kommunistiske studentforbundet vil legge stor vekt på å føre denne diskusjonen videre, og gå i spissen for å reise den rettferdige kampen for interessene til all ungdom under postgymnasial utdanning.

Thorstein.

(Over fra side 20)

RÖD SOMMER

UNGER PÅ LEIR

Og en annen ting. Leirene er lagt opp også med hensyn på folk med familie, f.eks. unger. Det er barnehage, kollektivt brigadeansvar for ungene, muligheter for å være innendørs, leie i leiren og annet som er nødvendig for å forsvare å si at vi ivaretar også de aller minste »massenes» interesser!

BLI MED DU OGSÅ!

– Tror jeg blir med! Og hva gjør jeg nå da?

– Ta kontakt med medlemmer eller ledelsen for studentforbundet på ditt

sted, eller skriv til Rød Ungdom i Oslo og si du vil være med. Få aller helst med deg andre venner også. I mai lager vi *sommerleirgrupper* som kan møtes fram til leirene og forberede seg til diskusjonene. Vi har veldig gode erfaringer med sanne grundige forberedelser. Det betyr at leirene i større grad kan *konkludere* på viktige spørsmål enn å nøye seg med bare å reise spørsmåla fordi det blir knapp tid. Gruppen som forbereder seg kan studere materiale i denne avisa og kommende nummer av denne før sommer. Det blir antakelig også gitt ut egne *leiraviser* som gruppene kan studere mer målretta på diskusjonene, organiseringa av leiren og mye annet som skal til når hundrevis av folk skal samles ei uke. Om du ikke kan være

med i grupper på forhånd, er det likevel ingen hindring fra å komme på sjolve leiren. Du kan jo f.eks. sikre deg sommerleirbladet når det kommer.

HVOR OG NÅR?

– Hvor og når?

– Det er enda litt uklart, bl.a. tar det ofte tid for statlige og kommunale myndigheter svarer på våre leirsoknader. Men antakelig blir det 4 leirer, en i Trondelag, en på Vestlandet, en i Nord-Norge og en på Ostlandet. Ta sikte på å holde uka 11. – 18. august ledig, eventuelt uka for utover Ostlandet!

FRAM FOR EN RÖD SOMMER!

VELKOMMEN PÅ STUDENTFORBUNDETS SOMMERLEIRER!

RÖD SOMMER

— Jeg på leir? På studentforbundets sommerleir? Hva kan jeg lære der da?

— Mye. Ikke minst i år! Det nye kommunistiske studentforbundet har stilt seg en dristig målsetting — nemlig på sikt å mobilisere hovedtyngden av studentene som allierte til arbeiderklassen i revolusjonen og bygginga av et sosialistisk Norge. Plattformen sier en del om strategien, men det gjenstår å konkretisere hva dette betyr på lærestedet *ditt*, i dag.

ET SLAG MOT STATEN

Statens økehogg i undervisningsbudsjettene og harde framstøt mot bl.a. lærerutdanninga er forvarslar på hva som venter oss. En opinion og brei bevegelse er i ferd med å reise seg mot denne raseringa av deler av vår utdanning. Vi trenger deg for å lede denne bevegelsen. Derfor vil vi ha deg med på sommerleir for å diskutere kommunistenes strategi for å møte staten og legge opp en slagplan for høsten.

EGNE ERFARINGER

Forøvrig, vil vi ikke ha deg med bare for å skolere deg i kommunismen gjennom diskusjoner og praksis på leiren. Den politikken leiren legger opp er et resultat av alle deltakernes *egne erfaringer* og studier av norske og andre lands kommunistiske kamperfaringer.

HVA HAR LEIRENE BETYDD?

De kommunistiske sommerleirene har betydd *mye*, for den progressive studentbevegelsen. I 68, 69, og 70 diskuterte vi bl.a. *enhetsfrontens* problemer, *masselinja* og brukte sommerleirene som våpen i kampen mot den reformistiske arven fra SF. Tenk hvilken betydning disse diskusjonene på sommerleirene har fått siden! I 1971 hadde vi et avgjørende oppgjør med ultravenstre-ideer bl.a. om at norske småbønder var reaksjonære, det nasjonale spørsmålet om enhetsfronten ultravenstre-krefter ville splitte osv. Avvisinga av de revolusjonsfiendtlige ideene til Hovden-gruppa og konsolidering av ML-bevegelsen mot *sektersmen* var en forutsetning for at vi på de fleste høyere lærerstedene kunne ta ledelsen i kampen mot EEC. Den ideologiske enheten i bevegelsen som

bl.a. sommerleirene la grunnlag for var ei forutsetning for partistiftelsen i -73. På sommerleirene i -72 diskuterte vi kommunistenes linje i kampen mot EEC, leirene var med på å tenne den entusiasmen som var nødvendig for å vinne den avgjørende styrkeprøven samme høst. Og i fjor sto stiftelsen av et eget studentforbund og stortingsvalget i sentrum for studentene.

Uten tvil — sentrale deler av vår politikk, som angår hele venstresida — er utvikla på sommerleirene gjennom ei uke med organisert politiske diskusjoner.

MOT OPPORTUNISMEN

— Utover statens angrep nå, hvilke andre saker skal opp på leirene?

— Vi vil reise kampen mot opportunisten, i høyre eller særlig »venstre» frakk. De høyere lærerstedene er tradisjonelt ett oppkomme for ideer som kan skade folket og studentenes kamp. Derfor må studentforbundet ruste seg gjennom diskusjoner på sommerleirene og utover leirene for å bekjempe sånne ideer og vinne brei støtte for vårt kommunistiske grunnlag.

KVINNEKAMP

Kvinnekamp, ulike andre programatiske diskusjoner, militær politikk, antiimperialistisk kamp osv. Det blir tatt opp mange viktige politiske spørsmål for den progressive studentbevegelsen. Hoveddiskusjonene med

plenums- og gruppediskusjoner, ellers ved seminar, leiraviser, veggaviser og ikke minst i kameratslige diskusjoner i gruppene i pausene, på kvelden osv.

KULTUR

Kulturen har vært et viktig redskap i diskusjonene på leirene. I løpet av en sommerleir lager alle gruppene ulike kulturinnslag som presenteres i plenum, på brigadesamlinger o.l. Om vi tok med oss kulturen fra leirene tilbake på lærerstedene for alvor, skulle vi gjort ennå bedre innsats ved valget, i saker som angår studentenes daglige interesser osv. På leirene følger vi virkelig Maos parole om å la hundre blomster blomstre.

FERIETILBUD OGSA

— Høres interessant ut. Men en hel uke av en knapp ferie etter sommerjobben — bare med politikk.

— Vi vil bli et studentforbund for vanlige studenter, ikke bare de aller mest aktive. Det gjelder leirene også. Derfor legger vi stor vekt på leirene som et politisk ferietilbud. Holder været, bader vi hver dag, ofte flere ganger om dagen også. Ellers er det idrettsdag, idrett og leik etter behov som en del av politikken. I fjor blei det et gjennombrudd for idretten bl.a. på Tromøya. Folk kritiserer hverandre ut fra diskusjoner om konkurranseelementet, borgerlig stil i forhold til jenter i fotball osv. Alle lærte noe viktig gjennom idrettspraksisen og diskusjonene der nede.

(Forts. side 19)

Militærledelsen i Norge har det siste halve året satt i gang en aktivitet på de indre og ytre linjer som savner sitt likestykke i tida etter krigen. En kort oppsummering:

- Forsvarets Overkommando har ved flere anledninger og via forskjellige kanaler begynt å legge press på viktige offentlige organer som radio, TV og presse.
- Avfotografering, stensilering og »underhånden» distribusjon av Rød Ungdoms militærstudier ble utført av offiserer i Forsvarets Overkommandos hovedkvarter på Huseby.
- »Offentliggjørelsen» skjedde omtrent samtidig over hele landet.
- Forsvarets Overkommando presset fram direktiv mot demonstrering i uniform rett før Trødal-demonstrasjonene.
- Overkommandoen krever nå at soldatenes sentrale tillitsmannsapparat skal legges ned.
- Forsvarets Sikkerhets og Etterretnings Skole har begynt omfattende kursvirksomhet om venstresida i Norge.

I Chile var militærmakta ikke på folkets side.

Zeiner Gundersen: «vi øver for å lære»

HAR VI LÆRT NOE?

MILITARISERING FRAMOVER I NORGE

At alt dette skjer i dag og ikke for fem år siden henger sjølsagt sammen med utviklingen i klassekampen i Norge. Den *militariseringa* som nå er satt igang er nødvendig for at militærmakta i framtida aktivt skal kunne støtte opp om staten. I mer skjerpede situasjoner vil åpent bruk av soldater skape storm hvis ikke »offentligheten» er mentalt forberedt. I Chile sommeren 1973 kunne en stadig se tanks og soldater i en intens »øvelsesvirksomhet».

Dermed sier vi *ikke* at kupp er nært forestående i Norge. Men det er viktig å være klar over at bruk av krigsmakta i tida framover kanskje først vil komme på mer eller mindre »uskyldige» områder, som f. eks. vakthold på flyplasser, styrking av politiet osv. Og så innsats av utkommanderte eller frivillige mannskaper til streikebrytervirksomhet. Og ikke minst: »halvoffisielle» offiserskretser vil følge opp de initiativene som allerede er tatt gjennom bladene »Offisersbladet», »Norges Forsvar» og »Norsk Forsvarsberedskap»-seminarene i Bergen: Nå må noe gjøres!

Vi kan pr. i dag trykt oppsummere følgende:

Monopolkapitalistenes stat har tatt imot utfordringen fra den voksende folkelige kampen i Norge. Gjennom militærapparatet blir krigsmakta nå aktivisert for å sikre herredømmet over staten *på lang sikt*.

ALLENDE STØTTA SEG PÅ MILITÆRET

Det sier seg sjøl at å ha feil politikk på militærspørsmålet kan bli temmelig livsfarlig. Venstre-partiene i Chile var i over et halvt år klar over at det bare var et tidsspørsmål *når* kuppet skulle komme. Likefullt var de ute av stand til å hindre det, Folkefrontens historie fra 1970 av var en lang rekke kompromiss med militærledelsen og høyrekreftene, som samtidig hadde gjort Folkefronten avhengig av militærapparatets samarbeid.

Etter presidentvalget i 1970 lyktes det Allende å bli godkjent av parlamentet, etter at Folkefronten hadde gitt klare garantier til høyrekreftene. Allende uttalte: »*De chilenske væpnede styrkene og carabinieri-korpset er loyale overfor sine plikter og sin tradisjon om ikke å intervensere i den politiske prosessen. De vil støtte en orga-*

nisering av samfunnet som samsvarer til folkets vilje.»

Folkefrontens hovedlinje var å »over- ta» den kapitalistiske staten ved valg og gjennom fredelige reformer omdanne den til en sosialistisk stat. De ville ikke knuse den kapitalistiske staten, derfor var det heller ikke nødvendig å knuse militærapparatet. Hele militærpolitikken blei redusert til et spørsmål om å skape tillit hos flertallet av offiserene, og nøytralisere og avskalle de verste fascistene.

Kuppet kunne vært hindret, men bare gjennom væpning av folkemassene. »*Allendes største feil var at vi ikke fikk våpen. Masse mennesker, til og med kvinner, ville ha kjempet ...*» (Bondekvinne fra Talca, Chile, sitert i New York Times, 24. sept. 1973)

ANALYSE AV KRIGSMAKTA

AKP går inn for å fjerne den borgerlige krigsmakta. Dette betyr i praksis- 1) Bekjempe alle bevilginger og 2) Konsekvent bekjempe og avsløre all militarisme 3) Forberede væpna kamp mot militærmakta fordi den i siste instans bare kan odelegges ved våpenmakt.

(Forts. neste side)

HAR VI LÆRT

Dette betyr at veien til sosialisme og proletariats diktatur bare går gjennom ødelegging av kjernen i statsapparatet: krigsmakta, ved hjelp av massenes væpnede kamp. Men det betyr også at vi ikke kan regne med at militærapparatet vil splitte seg opp.

I Chile tok mesteparten av venstresida det for gitt at soldatene og progressive offiserer ville gå imot fascistiske offiserer hvis de prøvde seg med kupp. Det revisjonistiske kommunistpartiet (PC), som var toneangivende i Folkefronten, rekna det for sikkert at den «progressive» generalen Prats i spissen for generalene i regjeringa ville forsvare regjeringa. Ordet til generalsekretæren i PC, sitatet er fra «El Siglo», 29. mars 1973: «På vegne av Kommunistpartiet, vil vi gjøre oppmerksom på den bemerkelsesverdige patriotiske rolle som de militære statsråder har spilt. Framfor alle, general Carlos Prats Gonzales, som sitter i ledelsen av det viktige og nødvendige Innenriksdepartementet.»

To av disse statsrådene sitter nå som juntaledere, ingen av dem motarbeidet kuppet aktivt. Sjøl om det brøt ut spredte kamper over hele landet, lyktes det offiserene å «holde orden» på soldatene. Altså: Det oppsto ingen splitt i den chilenske krigsmakta.

HÆREN »SPLITTA» SEG IKKE

Fordi hele venstresida i Chile delte revisjonistpartiets grunnleggende vurdering, nemlig at krigsmakta ville splitte seg opp hvis generalene prøvde med kupp, — så gikk de også med på hovedkonklusjonen: de progressive i hæren ordner opp, ikke nødvendig med folkevæpning.

Verken revisjonistpartiet, sosialistpartiet eller MIR hadde derfor muligheter til å gå i spissen for folkevæpning da det viste seg at deres teorier ikke holdt. De hadde bare et lite antall kader under våpen, ingen organisasjon, ingen sentralledelse osv. Derfor lyktes det verken å samordne de spontane initiativene fra massene eller sjøl å ta initiativ av viktighet.

HVA LÆRER VI I NORGE?

Fordi vi i Norge i dag står i en situasjon da militærledelsen er på frammars, er det viktig å lære av de ferske erfaringene fra Chile. Vi har tatt hovedpunktene i AKPs syn. Hvor står så SV? Vi skal ta et par sitater fra SFs brosjyre om militærpolitikk, SF. nr.6 s.39 utgitt etter kuppet:

«Våre politiske motstandere framstiller det av og til slik at sosialistene nå har tenkt å bruke militære midler for å styrte kapitalismen og opprette en sosialistisk stat. Det er en fullstendig forvrengning av vårt syn på hvordan sosialismen kan seire.»

Også om offiserenes evne til å lage kupp, sås det tvil:

«Troen på at offiserskorps og USA-NATO vil gå til kupp mot en folkelig reisning i Norge bygger på forestillingen om at det for det første er mulig å få til en slik reisning isolert i Norge, og for det andre at imperialismen er i stand til å trenge inn i et slikt Norge under frigjøring. Men er det ikke mer tenkelig at en slik folkelig reisning i Norge vil være en del av et bredt politisk og sosialt oppbrudd i flere framskredne kapitalistiske land, land som har grunnleggende felles økonomiske drivkrefter. Vil ikke såvel oppbruddet i seg sjøl, som solidariteten mellom oppbryterne, forhindre imperialistene i et slikt framstøt?» (s.41)

LARSENS »OFFISERSHETS»

NKPs Reidar Larsen har brukt mye tid på å angripe offiserskorpset. At offiserene føler seg urettferdig behandla, er ikke vanskelig å forstå når vi ser at NKP på samme tid ivrer for samarbeide med det partiet og den regjeringa som er offiserenes oppdragsgivere, som vi nå

har sett i forbindelse med 1. mai forberedelsene og i en rekke andre saker. Krigsmakta og dens ledere, offiserene, er sjølsagt noe annet enn statens voldsapparat. Å angripe reaksjonære offiserer men ikke samtidig hele militærapparatet og staten, betyr det samme som å angripe redskapet men ikke utøveren. Meningsløse forklaringer av typen: offiserene blir så reaksjonære fordi de holder til i så isolerte miljøer, blir resultatet.

Heller ikke i Chile ville revisjonistene ødelegge staten, kuppet blei muliggjort fordi folket ikke blei væpnede.

Svært mange progressive stiller derfor i dag følgende spørsmål: Hvordan unngå kupp i Norge? Er det nødvendig med folkevæpning? Allerede nå begynne å bekjempe alle illusjoner om at det ikke blir nødvendig med væpnede kamp i Norge?

Venstresida vokser sterkt i Norge, den folkelige kampen blir stadig mer intens. Om få år kan vi være der Chile var i september 1973. Vi ønsker ikke å gjøre de samme feila.

Mikis Theodorakis:

Gryningen kommer leende
gryningen kommer mykt
Fronten anroper grekerne
fronten som leder kampen

Diktatur, fascisme
Texas amerikaner folket
skal feie der bort
Nær er den store seierens dag

KVIFOR

FAGLEG 1.MAIFRONT?

I ein situasjon der SV gjekk inn for einskap med DNA i Oslo 1. mai var det tvingande naudsynt å stille opp eit *skikkeleg alternativ*. Dette var bakgrunnen for Fagleg 1. maifront 1974. Det er valgt eit førebels arbeidsutval og eit framlegg til hovudparolar er laga (sjå nedanfor).

Alle folkelege og progressive organisasjonar kan slutte seg til toget ved å støtte minst *ein* av hovudparolane, og dei kan ta del med *eigne* parolar så sant dei ikkje strir mot hovudparolane.

Vi presiserar at korkje parolegrunnlaget eller samansettinga av arbeidsutvalet er fastslege.

Eit endeleg grunnlag kan vi vedta etter forhandlingar mellom AKP, SV og uavhengige.

FAGLEG 1.MAIFRONT

Fagleg 1. maifront i Oslo har lagt fram følgjande førebels forslag til hovudparolar:

- Attreis LO som kamporganisasjon.
- Nei til moms på alle matvarer.
- Støtt kvinnene si frigjering.
- Kamp mot boligdyrtida.
- Ungdom – kjemp for egne krav.
- Avvis hetsen mot dei trygda.
- Fram for ein folkeleg kultur.
- Kjemp for norsk folkeleg språk.
- Nordmenn og framandarbeidarar – sams interesser.
- Forsvar folkets nei til EF.
- Nato ut av Norge.
- Full støtte til den internasjonale frigjeringkampen mot imperialismen.

RØDE FANE

TIDSSKRIFT FOR KOMMUNISTISK TEORI OG DEBATT.
utgitt av AKP(m-l)

Nr. 1/74

Wintex viser:

FORSVARET – VOLDAPPARAT MOT FOLKET

- o Pro-russisk femtekolonne i Norge? (Tron Øgrim)
- o Hva slags forsvar trenger folket? (Finn Sjøe)
- o Hvor fører forsvarsdebatten i SV?

Nummeret inneholder også artiklar av Lenin om proletarietets diktatur, om den nye kommunistiske bevegelsen i USA, om Kinas utenrikspolitikk, om lønnsoppgjøret og oljekrisa.

Løssalg kr. 8,-, 80 sider.

Abonnement kr. 30,- for året – 6 nr.

Vi tar gjerne imot gruppeabonnement – flere nummer til ein adresse. Send inn navn og adresse til oss, så sender vi regning med første nummer.

RØDE FANE, Forlaget Oktober, boks 2066
Grunerløkka, Oslo 5. Postgiro 2 20 84 78.

1.MAI: EITT TOG TIL VENSTRE FOR DNA

STUDENTANE OG 1. MAI.

Nokon freistar så tvil om studentane har rett til å gå i tog 1. mai under sine egne parolar. Desse ideane må vi slå attende. Det er eit faktum at fleirtalet av studentane går ut som vanlege lønnsarbeidarar etter studiet. Studietilhøva og dei økonomiske kår i studietida har og vorte utsett for ei stadig forverring. Studentane er ein del av folket og har sin sjølvsegte plass i eit 1. maitog.

Heilt frå fyrste gong Raud Arbeidarfront vart arrangert har studentane vore ei viktig kraft i 1. maiarbeidet. Det har vore *mange* studentar i toga og dei har vore ein særskild aktiv *mobiliseringsfaktor*.

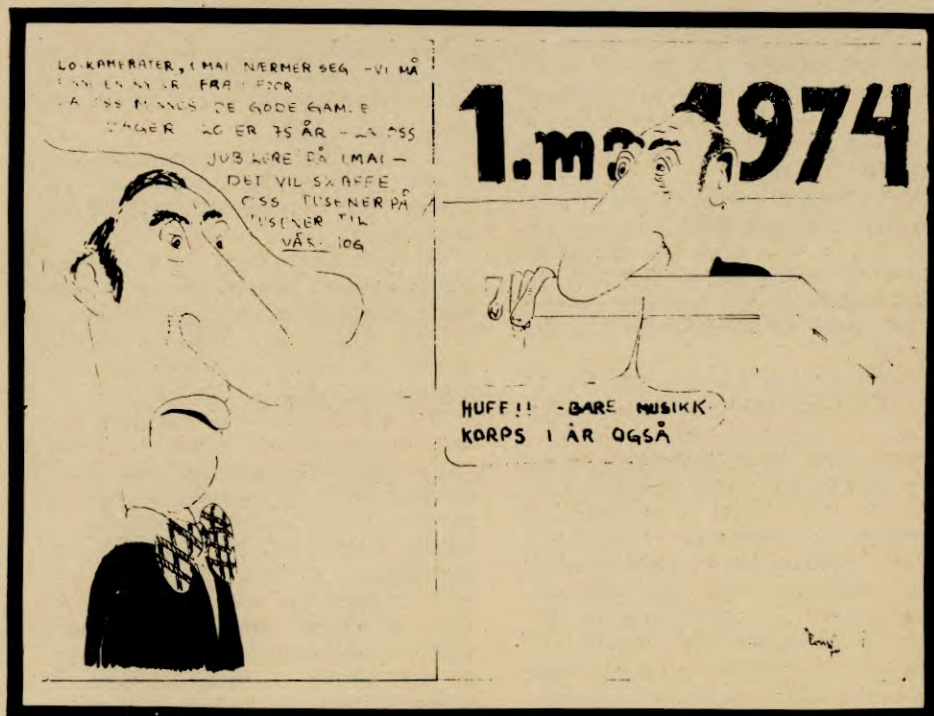
Dette er tradisjonar som vi lyt ta vare på og utvikle vidare.

1. MAIARBEIDET MÅ STARTE NO!

1. maimobiliseringa må starte tidleg. Allereide no lyt vi skipe lokale 1. mai-komitear og dei må vere samansett av folk frå heile venstresida, og uorganiserte.

Diskuter og reis lokale parolar. Ein stor styrke for 1. mai toga har vore at skilde grupper har kunna slutte seg til toget på egne krav, ut frå sin eigen situasjon, slik og for dei utdannings-søkjande.

Ved sia av å diskutere forslaga til sentrale parolar er det spesielt viktig at dei ulike stadene klarlegg lokale krav ut frå sine særskilde problem.

1. MAI: EITT TOG TIL VENSTRE FOR DNA

På dei aller fleste stader greier ikkje DNA/LO-leiinga lenger å bruke 1. mai som sin »minnedag». 1. mai er på god veg til å bli attreist som ein kampe- dag for arbeidarklassa og resten av folket. I Raud Arbeidarfront sine tog og Einskaps-toga i fjor har vi sett spirene til ein einskapsfront som veks snøgt fram — ein einskapsfront som ein gong skal styrte monopolkapitalen sitt diktatur og grunne sosialismen i Norge.

For kommunistar og alle progressive er det sær s viktig at vi gjer oss nytte av dei gode erfaringane frå tidlegare år og kaster dei dårlege over bord i 1. mai-arbeidet i år.

Når dette vert lese er det mogeleg at spørsmålet er greidd opp i, men førebels er det uklart om SV sentralt går inn for eit tog til venstre for DNA.

EINSKAP PÅ KLASSEKAMPENS GRUNN!

1. mai 1973 vart eit kraftig gjennom- brot og styrking av venstrekreftene over heile landet. AKP, SF, NKP og uavhengige skipa til einskapstog på meir enn 20 større stader.

I Oslo samla Fagleg 1. maifront heile 12 000 folk. Enda til det mørkblå Morgenbladet skreiv dagen etter: »AP og LO feiet ut av 1. maifeiringen.» Verknadene av at heile venstresida sto samla kan og synas ved eit negativt døme. Ein av dei få stadene der det ikkje vart einskap, Bergen, samla dei to toga til venstre for DNA berre 1 100 (AKP og uavhengige) og 1 000 (SV) folk.

Ut frå dette må vi sjå SV sitt initiativ om sams tog med DNA i Samorg. sin regi som ei sær farleg line. Ei sentral parole dei seinare åra har vore: »Nei til klassesamarbeid». Det kan vere nyttig å gå inn på kva DNA/LO-leiinga i røynda står for.

Er dei ein del av arbeidarrørsla, eller er dei tvert om monopolkapitalen sine agentar, borgarlege, reaksjonære politikarar? Ved sia av at Bratteli, Aspengren og Co. har vore konsekvent tale- røyr for EEC, NATO og Israel(!), har studentar og skoleelevar sin særskilde røynsle med kva DNA-toppen står for. Når studentane slest mot Ottosen- komiteen, Lov om lærarutdanninga, for høgre lån og stipend, når gymnasiastane slest mot 30-timarsveka, var det ingen andre enn DNA-leiinga med Gjerde i

spissen som var den direkte motstand- daren.

Kvar einaste konkrete parole dei ut- danningssøkjande har reist, har stått i skarp motstrid til DNA sin folke- fiendtlige politikk.

Vi kan slå fast at eit samarrangement 1. mai med Bratteli, Aspengren og Gjerde ikkje er noko anna enn klasse- samarbeid.

SV tapte avstemninga om grunnlaget for samarbeid i Samorg. Det ser ut som dette prosjektet er skrinlagt. Likevel — ei slik lefning med høgresosialdemo- kratiet er sær øydeleggande for arbeidarrørsla og folket sin kamp.

Vi vonar at vegen no ligg åpen for sams arrangement til venstre for DNA på eit skikkeleg grunnlag over heile landet. I Molde og i Bærum er dette alt vedteke. I Oslo er det teke initiativ til Fagleg 1. maifront der AKP, SV og uavhengige er invitert til å diskutere eit sams opplegg. Når vi skriv dette veit vi ikkje om SV har teke nokon avgjerse. Den viktigaste garantien mot ei splitting av venstresida i to tog er diskusjon og aksjon for einskap lokalt. Syne døme på

lokal einskap: Studentersamfunn, anti- imperialistiske organisasjonar, Mållaget osv.

KVA MED SOSIALISME I PAROLEGRUNNLAGET?

I fjor hindra hovudparola: »For eit sosialistisk Norge», at Kvinnefronten som organisasjon kunne slutte seg til toget. Ei lang rekkje progressive frontar og organisasjonar, Kulturfronten, Sol- kom, Palkom, Mållaget osv. har ikkje sosialisme i frontgrunnlaget. Vi meiner at det er ei svekking av 1. mai som kampdag at desse frontane som orga- nisasjonar ikkje kan slutte seg til toga.

Dette vil ikkje seie at vi går av prinsipp mot at ei av hovudparolane skal ha sosialismen i innhaldet, men vi går mot at alle grupper lyt slutte seg til alle hovudparolane.

Målet må vere å samle alle progressive grupper og organisasjonar til kamp mot monopolkapitalen og staten 1. mai.

(Forts. side 23)